

Tjänsteutlåtande

Styrelsen 2024-02-19

Ärendenummer GSHAB 2023-00019

Handläggare: Anders Söderberg, vice VD

Anna Lycke Börjesson, bolagsansvarig

Håkan Spjuth, redovisningschef

Telefon: 031-368 54 64

E-post: anders.soderberg@gshab.goteborg.se

Årsrapport 2023 för Göteborgs Stadshus AB inklusive rapport om att verksamheten utförts inom ramen för det kommunala ändamålet och befogenheterna

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Årsrapport 2023 för Göteborgs Stadshus AB och årsrapport 2023 för Göteborgs Stadshus AB (egen verksamhet), i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1 och 2, fastställs.
2. Beslutet under denna paragraf förklaras omedelbart justerat.

Ärendet

Förslag till Årsrapport 2023 för Göteborgs Stadshus AB (Stadshus), har upprättats. Stadshus ska inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt återföra väsentlig och strategisk information till kommunstyrelsen i syfte att stärka stadens styrning av bolagen. I årsrapporten delges viktig styrinformation så som övergripande utveckling och analys av verksamhet, personal och ekonomi. Uppföljning av kommunfullmäktiges mål och rapportering av genomförda uppdrag ingår också.

Varje bolagsstyrelse ska i anslutning till årsredovisningen/årsrapporten göra ett uttalande huruvida verksamheten varit kompetenslig och förenlig med de kommunalrättsliga principerna som gäller för verksamheten. Som stöd för kommunstyrelsens bedömning har Stadshus sammanställt bolagens yttranden i sina respektive årsrapporter. I dessa finns inga avvikelser rapporterade. Sammanställningen utgör - tillsammans med övrig information av väsentlig och strategisk karaktär - del av kommunstyrelsens underlag för sin bedömning av om bolagen bedrivit kompetenslig verksamhet inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Årsrapport 2023 för Göteborgs Stadshus AB och Göteborgs Stadshus AB (egen verksamhet) föreslås att fastställas.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension. Den information som lämnas i detta ärende berör Årsrapport 2023 för Stadshus AB.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilagor

1. Årsrapport 2023 Göteborgs Stadshus AB
2. Årsrapport 2023 Göteborgs Stadshus AB (egen verksamhet)

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

Årsrapport 2023 Bolag

Göteborgs Stadshus AB

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen	4
2.1	Verksamhetens utveckling	4
2.1.1	Väsentliga avvikelser i Stadshuskoncernens verksamhet.....	4
2.1.2	Övrig väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen	7
3	Övrig uppföljning till kommunstyrelsen	12
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	12
3.1.1	Analys av situationen inom HR-området.....	12
3.2	Ekonomisk uppföljning.....	16
3.2.1	Analys av årets utfall	16
3.2.2	Resultat per affärsområde/dotterbolag eller motsvarande	17
3.2.3	Investeringsredovisning.....	29
3.2.4	Bokslut	31
3.3	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	33
3.3.1	Kommunalt ändamål och befogenheter	33
3.3.2	Övriga beslut och/eller uppdrag.....	33

1 Sammanfattning

Samhällsekonomin utveckling har skapat avtryck i Stadshuskoncernen (koncernen) under året. Det märks främst för Framtidenkoncernen, Lokalkoncernen, Renova och Liseberg. Olika faktorer påverkar men utöver kostnadsökningar som inte fullt ut kan mötas av intäktsökningar märks lägre aktivitet i ekonomin som bland annat påverkar avfallsmängder och energiproduktion, färre besökare och räntekostnader. Höjda räntor innebär att marknadens avkastningskrav ökar och för koncernens del har det inneburit lägre värden och ett fåtal nedskrivningar. Energimarknaden har under året stabiliserats något men energiverksamheten bedöms fortsatt vara riskutsatt bland annat vad gäller den delvis fossilberoende fjärrvärmens.

Koncernens resultat efter finansiella poster uppgår till -99 mnkr, vilket är 1 010 mnkr lägre än budget och 1 569 mnkr lägre än föregående år. Den dominerande avvikelser har sitt ursprung i nedskrivningar föranledda av högre avkastningskrav på fastighetsmarknaden i främst nyproduktion om 552 mnkr, i Framtidenkoncernen 317 mnkr och i Lokalkoncernen 235 mnkr. Den näst största avvikelser är en nedskrivning av projektkostnader i Lokalkoncernen med 227 mnkr som en effekt av kommunfullmäktiges (KF) beslut att påbörja arbetet med ny detaljplan för Skeppsbron och att avbryta allt arbete avseende Skeppsbrogaraget. Rensat för jämförelsestörande poster uppgår koncernens resultat till 681 mnkr vilket är 230 mnkr sämre än budget och 274 mnkr lägre än föregående år.

Åtminstone de närmaste åren förutses, utifrån bolagens budget och treårsprognoser, lägre resultat i koncernen jämfört före pandemin vilket innebär lägre kassaflöden och utmaningar att möta KF krav. Utsikterna för den löpande verksamheten ser något bättre ut 2024 men de osäkerheter som funnits 2023 kvarstår även om det finns positiva signaler i samhällsekonomin. Under 2024 ökar investeringarna i Energi, Bostäder och Hamn. En betydande andel är re-, kapacitets- eller klimatomställningsinvesteringar. Koncernens nya ekonomiska situation innebär att utöver bolagens egna prioriteringar behöver investeringar belysas ur ett helhetsperspektiv med avseende på konsekvenser för koncernen som helhet. KF har möjlighet att ta initiativ till en tydligare ekonomisk styrning av bolagen i syfte att tydliggöra resultatkrav samt skapa en långsiktigt hållbar och förutsägbar direktavkastning (utdelning och kapitaltillskott) samtidigt som förutsättningar för bolagens långsiktiga förmåga att bidra till samhällsnytta bibehålls.

Göteborgs Hamn rapporterar sitt beslut om en investering i utveckling av havsbaserad vindkraft. Stadshus konstaterar att det går att problematisera om investeringen är förenlig med bolagets kommunala ändamål och uppdraget i bolagets ägardirektiv.

Förvaltnings AB Framtiden rapporterar att bolagets styrelse den 20 december 2023 beslutade godkänna en investering i byggrätter i området Karlastaden. Affären genomfördes den 22 januari 2024. Stadshus har inte varit involverat i ärendet inför beslut.

2 Väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Väsentliga avvikelser i Stadshuskoncernens verksamhet

Energi (Göteborg Energi-koncernen)

Elhandel

Dotterbolaget Göteborg Energi Din El AB redovisar för 2023 ett resultat på 112 mnkr jämfört med budgeterat resultat på 2 mnkr, vilket Göteborg Energi rapporterat som övrig väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen.

Elhandeln har, bortsett från de senaste turbulenta åren då verksamheten redovisat förluster, redovisat vinster på nivån 40 - 50 mnkr per år. Som förklaring till det höga resultatet 2023 anges bland annat att äldre fastprisavtal, tecknade före 2022 succesivt fasats ut samt att täckningsbidraget förbättrats på timprisavtal och rörliga elavtal vilka idag utgör huvuddelen av försäljningen. Efter 1 januari 2022 tecknas fastprisavtal med maximal ett års bindningstid, dock utgör dessa avtal en mycket marginell andel av den totala försäljningen. En förklaring till det förbättrade täckningsbidraget är bland annat att prispåslaget är större på det nuvarande produktutbudet än vad det varit historiskt.

Stadshus konstaterar att det sedan årsskiftet 2021/22 succesivt genomförts olika genomgripande förändringar avseende elhandelsverksamheten i Göteborg Energi Din El AB och dess inriktning. Förändringarna innebär strategiska vägval där kommunfullmäktige som ägare till verksamheten inte givits möjlighet att ta ställning till förändringar i verksamhetens inriktning, prisstrategier, riskmandat och liknande. Stadshus bedömer fortsatt att kommunfullmäktige bör ges möjlighet att utvärdera förutsättningarna för elhandeln, värdera den kommunala nyttan och ges möjlighet att utfärda direktiv för verksamheten.

Fjärrvärmeverksamheten

Fjärrvärmeverksamheten redovisar för 2023 en förlust på -68 mnkr att jämföra med budgeterat resultat på 222 mnkr. Som förklaring anges bland annat otillgängligheter och minskade spillvärmeleveranser vilket lett till en dyrare produktionsmix. För att klara fjärrvärmeleveranserna vid kall väderlek och otillgänglighet i anläggningar har fossil produktion krävts vilket inneburit ett försämrat resultat.

Stadshus bedömer att förlusten är en väsentlig avvikelse och att utvecklingen framåt blir viktig att följa. Fjärrvärmeverksamheten har även under 2022 och 2021 redovisat historiskt låga resultatnivåer.

Lokaler (Higabkoncernen)

Arbete med Skeppsbrogaraget avbryts

Älvstranden Utveckling AB rapporterar som väsentlig avvikelse kommunfullmäktiges beslut den 12 oktober 2023 om att avbryta arbetet avseende Skeppsbrogaraget, pausa programorganisationen för genomförande av detaljplanen för Skeppsbron samt ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningar för och konsekvenser av att ta fram en ny detaljplan för Skeppsbron samt starta arbetet med en sådan.

Älvstranden Utveckling AB rapporterar att bolagets bemanning i projektet har avvecklats och att fokus legat på att identifiera och beskriva konsekvenserna av beslutet. Som en följd av beslutet behöver bolaget göra en resultatpåverkande nedskrivning om 194 mnkr, vilket får konsekvenser för övrig verksamhet, framför allt kopplat till möjliga investeringar i fastighetsutveckling. Bolaget beskriver att den uppkomna situationen kommer att fortsätta att påverka bolagets verksamhet under 2024 då sannolikt fler åtgärder kommer att behöva vidtas.

Bostäder (Framtidenkoncernen)

Fortsatt kärvt på bostads- och äganderättsmarknaden

Förvaltnings AB Framtiden beskriver i sin rapport att marknaden för att sälja bostads- och äganderätter ytterligare har försämrats under året och att detta har inneburit en kraftigt avstannad försäljning för Egnahemsbolaget, precis som för marknaden i övrigt. Detta har lett till att Egnahemsbolaget under hösten varslat medarbetare. Av Förvaltnings AB Framtidens rapportering framgår att Egnahemsbolaget redovisar ett resultat om -90 mnkr, att jämföra med resultat enligt budget om -45 mnkr. Den huvudsakliga orsaken till det försämrade resultatet anges vara lägre försäljningsvolym. Förvaltnings AB Framtiden beskriver att, förutom varsel av personal, har åtgärder vidtagits i form av såväl närmare samverkan som en planerad närmare lokalisering med Framtiden Byggtveckling AB.

Stadshuset väljer att lyfta situationen för Egnahemsbolaget som en väsentlig avvikelse eftersom Stadshuset bedömer att årets negativa resultat, i kombination med risken för en fortsatt kärvt situation på bostadsmarknaden, innebär en stor risk för en hård finansiell belastning för bolaget. Stadshuset kommer att fortsätta följa utvecklingen i bolaget inklusive eventuella behov av kapitaltillskott, vilka behöver underställas kommunfullmäktiges för ställningstagande.

Kollektivtrafik (Kollektivtrafikkoncernen)

Brist på spårvagnar, uppställnings- och depåkapacitet

Som väsentlig avvikelse i Göteborgs Spårvägar AB rapporteras brist på spårvagnar, uppställnings- och depåkapacitet. Situationen bedöms bestå till och med 2026/2027 då M33/M34-fordon nr 100 har levererats. Organisationen anpassas löpande. Viktiga åtgärder utgörs av bevakning av fordonsleveransplan, depårening samt bevakning av process för etablering Ringön etapp II.

Brist i spårvägsanläggningen

Som väsentlig avvikelse rapporteras även brist i spårvägsanläggningen. Orsak utgörs av hög nivå på driftstörningar, hastighetsnedsättningar och behov av omplaneringar i spårvägsanläggningen. Situationen uppges leda till behov av omplanering av tidtabeller och spårarbeten med förseningar, felkörningar och schemaförändringar som konsekvens. Behov av övertid ökar och i rapporten anges risk för försämrade arbetsmiljö. Treparsamarbete mellan Göteborgs Spårvägar AB, Västtrafik AB och stadsmiljöförvaltningen är etablerat och förbättringar planeras.

Brist på spårvagnsförare

Som väsentlig avvikelse rapporteras också att det råder brist på spårvagnsförare. Situationen får konsekvenser för såväl arbetsbelastningen med höga övertidsuttag och stress som följd samt att konsekvenser uppstår för resenärerna. Handlingsplan är framtagen och driftsatt i syfte att öka bolagets förmåga att attrahera, rekrytera och behålla personal.

Turism, Kultur och Evenemang (Göteborg & Co-koncernen)

Liseberg - Minskat antal besökare och lägre försäljning

Liseberg redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -64 mnkr vilket är -140 mnkr lägre än budget (76 mnkr). Den främsta förklaringen är det allmänna ekonomiska läget samt sämre väderlek än väntat under sommarmånaderna vilket minskade Lisebergs besöksantal med 10 procent mot budget. Bolaget redovisar att man vidtog ett omfattande sparpaket under andra halvan av verksamhetsåret med fokus på att minska driftskostnader och kostnader för säsongspersonal. Bolaget har också vidtagit en försiktig planering inför kommande verksamhetsår.

Göteborgs Stadsteater – Lägre biljett- och restaurangintäkter

Stadsteatern rapporterar att, på grund av kvarvarande pandemieffekter gällande publikens tillströmning till Stadsteaterns stora scen, samt en konstnärlig missbedömning, minskade biljett- och restaurangintäkter under första kvartalet med -7,5 mnkr mot budget. Under resten av året normaliserades intäkterna, men nettoomsättningen för helåret minskade med 12 procent mot budget. Som ett resultat av de minskade intäkterna uppgår bolagets resultat efter finansiella poster - 5,5 mnkr jämfört med budget. Bolaget redovisar att intäktsminskningen ledde till kostnadsbesparande åtgärder i bolaget, som att skjuta på utbildningar och investeringar och begränsa resor. En planerad produktion hösten 2023 ställdes in.

Stadshuset konstaterar att kommunfullmäktige genom sitt beslut om koncernbidrag gett ramar för bolagets verksamhet. Årets underskott har bolaget hanterat genom ianspråktagande av eget kapital. Stadshuset förutsätter att bolaget inför kommande år säkerställer att bolaget håller sig inom de ekonomiska ramar som bolaget har getts av kommunfullmäktige.

Regionala bolag

Renovakoncernen – brist på brännbart avfall ger lägre resultat

Som väsentlig avvikelse i verksamheten rapporteras brist på brännbart avfall. Renova har haft problem med leveranser av importerat avfall under hösten/vintern 2022/2023, lägre lokala volymer samt en stor anläggningsrevision vilket medfört minskad produktion och minskade intäkter. Importvolymerna har säkrats med fler speditörer och fler anläggningar i Storbritannien samt att lagerhållningen ökat. En konsekvens av avvikelsen är att Renovakoncernens resultat för 2023 är väsentligt lägre än budget och förra årets resultat.

Interna bolag

Försäkring Göta Lejon – lägre skadekostnader

Göta Lejon rapporterar att skadekostnaderna för staden har varit väsentligt lägre än budgeterat samt att kapitalavkastningen blev högre än förväntat vilket har resulterat i ett positivt resultat före finansiella poster om 43 mnkr vilket är 29 mnkr högre än budget (14 mnkr). Bolaget rapporterar vidare att premierna för 2024 hålls oförändrade eller sänks (enligt självkostnadsprincipen i ägardirektivet).

Göteborg Stadshus AB

Krav på utdelning inte möjlig

Stadshus rapporterar att kommunfullmäktiges krav på utdelning, 315 mnkr, och kapitaltillskott (koncernbidrag), 413 mnkr, till vissa verksamheter med kassaflöden från löpande verksamhet inte är möjlig utifrån bolagens årsresultat och den uttagspraxis som tillämpats de senaste åren.

Kommunstyrelsens beslut om bokslutsdispositioner 2023, baserat på Stadshus förslag, innebar att frångå praxis om 50-procentigt uttag ur de resultatgivande bolagen. Genom uttag med 90 procent av resultat efter finansnetto samt genom att ta in 90 procent av Got Events överskott i den finansiella samordningen har kommunfullmäktiges krav tillgodosetts. Stadshus gör bedömningen att det är möjligt att 2023 frångå praxis utan att koncernens eller enskilda bolags soliditet försämras nämnvärt men att uttag på den nivån över tid inte är hållbart.

Övriga kluster och bolag

Följande kluster och bolag har inte rapporterat några väsentliga avvikelser:

Hamn (Göteborgs Hamn-koncernen), Bostäder (Framtiden-koncernen), Näringsliv (Business Region Göteborg), Göteborgs Stads Leasing AB, Gryaab AB, Grefab och Boplats Göteborg AB

2.1.2 Övrig väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen

Energi (Göteborg Energi-koncernen)

Avyttring av laddinfrastruktur

Styrelsen för Göteborg Energi AB har beslutat att ge VD i uppdrag att genomföra förhandlingar med målet att avyttra befintliga laddare för elbilar och att avsluta laddaffären i sin helhet.

Elnät – konsekvenser av statlig utredning

Av årsrapporten framgår att den 1 november publicerades den statliga utredningen "Översyn av regleringen på el- och naturgasområdena. Dir. 2022:20". Utredningen omfattar Lagen om särskilt investeringsutrymme. Lagen har gjort det möjligt för Göteborg Energi att kraftigt öka elnätsutbyggnaden, genom att icke utnyttjade intäktsramar kan användas till nya investeringar i elnätet. Lagen gäller till och med 2027, då Göteborg Energi Elnät AB räknar med att fördubbla investeringar i elnätet. Utredningens förslag är dock att avsluta lagen i förtid, redan 1 januari 2025. Branschen bestridet såväl utredningens juridiska slutsatser, liksom påpekar samhällsskadan av att lagen plötsligt avvecklas i avsaknad av motsvarande alternativ. Bolaget delar dessa slutsatser och det hot mot elektrifieringen som utredningsförslaget uppges innebära. Göteborg Energi kommer ge ett formellt remissvar. Fram till dess att riksdagen tar beslut kommer bolaget att föra dialog med parter inom branschen, kunder samt att underlag tas fram till beslutsfattare.

Skattebefrielse av biogas

Bolaget rapporterar att den 9 mars ogiltigförklarades EU-kommissionens skattebefrielse av biogas och biogasol. Det innebär att Skatteverket kan komma att kräva tillbaka full skatt från 1 januari 2021. Energigas Sverige, Fossilfritt Sverige, samt en mängd andra branschorganisationer, företag och organisationer (däribland Göteborg Energi) har skickat ett brev till berörda ministrar med uppmaningen om att skyndsamt säkerställa att det inte blir några återkrav på den skattebefrielse som redan har beviljats samt att säkerställa att fortsatt skattebefrielse blir möjlig. Då Göteborg Energi köpt relativt stora volymer biogas till fjärrvärmeproduktionen under 2021 medför detta en risk för att skatt behöver betalas.

Åtgärder för koldioxidinfångning

Avskiljning och lagring av koldioxid (CCS) är en åtgärd för att omhänderta utsläppen av koldioxid från industriella anläggningar och kraftverk. CCS lyfts fram som ett verktyg för att nå klimatmålen av FN, EU, svenska staten samt likaså i Göteborgs Miljö- och klimatprogram. Göteborg Energi driver därför ett projekt i syfte att avskilja den koldioxid som uppstår vid biogasproduktionen i Arendal. Därutöver medverkar Göteborg Energi i projektet CinfraCap som handlar om infrastruktur för koldioxidtransport och mellanlagring i Göteborg tillsammans med andra energiaktörer i staden.

Hamn (Göteborgs Hamn-koncernen)

Göteborgs Hamns investering i West Wind Offshore AB

Göteborgs Hamn AB skriver i sin årsrapport att man i april blev delägare i det havsbaserade vindkrafts-projektet Västvind utanför Göteborg. Bolaget beskriver att man står inför en grön omställning med ökat behov av el till hamnen och att grön el kommer att vara avgörande för hamnens utveckling och konkurrenskraft.

Investeringen innebär att Göteborgs Hamn deltar i utvecklingen av ett vindkraftsprojekt och Stadshus lyfte bolagets investering i delårsrapport augusti och konstaterade då att bolaget har gjort en snäv bedömning av ärendets principiella beskaffenhet och att det inte framgår om bolaget värderat om investeringen är förenlig med det kommunala ändamålet och uppdraget i Göteborgs Hamn AB:s ägardirektiv.

Utöver de argument som Stadshus då framförde i sin bedömning konstaterar Stadshus att ett förverkligande av mångmiljardprojektet Västvind innebär en ökning av elproduktionen i elområde tre, vilket generellt skulle bidra till ett välkommet ökat utbud i området men att det är osäkert om Göteborgs Hamn AB eller hamnens aktörer specifikt kan gynnas av projektet.

I avsnitt 3.3.1 Kommunalt ändamål och befogenheter kommenteras bolagets beslut i anslutning till Stadshus samlade bedömning över bolagens följsamhet mot det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.

Farledsfördjupningen (Skandiaporten)

Bolaget beskriver även i sin rapportering att samtliga godkännanden inklusive miljödom och klarläggande avseende statsstöd på EU-nivå nu erhållits rörande projektet Skandiaporten (farledsfördjupningen). Byggetablering pågår och start för genomförandefasen planeras tidigt 2024.

Lokaler (Higab-koncernen)

Tidsförskjutning för utvecklingen av Slakthus-området

Higab rapporterar att utvecklingen av Slakthus-området fastnar i bland annat övergripande infrastrukturfrågor. Befintlig detaljplan medger inte bygglov för den planerade utvecklingen mot småskalig matproduktion, kultur, evenemang, kontor och alternativa boendeformer som är Higabs avsikt. Ny detaljplan kan starta först Q4 2024, innebärande en tidsförskjutning i områdets utveckling samt intäktsbortfall och negativ påverkan på fastighetsvärdena med nedskrivningar som följd.

Bostäder (Framtiden-koncernen)

Förvärv av byggrätter i området Karlastaden

Förvaltnings AB Framtiden rapporterar att bolagets styrelse den 20 december 2023 beslutade godkänna en investering av byggrätter i området Karlastaden och att ge vd mandat att genomföra affären. Affären genomfördes den 22 januari 2024.

Av de handlingar som legat till grund för styrelsens beslut kan Stadshuset konstatera att investeringen genomförts i form av bolagspaketerade fastigheter. Av handlingarna framgår även att bolagsordning samt styrelse för såväl förvärvade hel- som delägda bolag kommer att tillställas kommunfullmäktige för beslut. Stadshuset har inte varit involverat i ärendet inför beslut.

Näringsliv (Business Region Göteborg)

Avveckling av Johanneberg Science Park AB

Kommunfullmäktige fattade den 27 april 2023, i enlighet med BRG:s inriktning, beslut om att inleda och genomföra en ordnad avveckling av det minoritetsägda bolaget Johanneberg Science Park AB (JSP). Beslutet om avveckling av JSP verkställdes på BRG:s årsstämma 30 juni 2023. Som ett led i avvecklingen fattade styrelsen i JSP beslut om att avsluta vd:s anställning och avvecklingsarbetet leds av en tillförordnad vd.

Enligt BRG pågår avveckling av bolaget och all verksamhet skall, enligt bolaget, i allt väsentligt vara avslutad per juni 2024. Som en del i avvecklingen har en överenskommelse tecknats med övriga delägare som bland annat resulterat i att samtliga huvud- och delägare lämnat bolaget. BRG och Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola (den andra grundaren) kvarstår med A-aktier. Övriga aktier innehas av JSP. BRG och Chalmers ska enligt beslut dela på avvecklingskostnader och har under 2023 vardera lämnat 2 592 tkr i extra kapitaltillskott. Ytterligare tillskott kommer lämnas fram tills avvecklingen är klar. För BRG:s del finansieras det enligt beslut, mot eget kapital, sett över åren 2023 till 2024.

Kollektivtrafik (Kollektivtrafikkoncernen)

Status uppdrag avveckla/avyttra GS Buss AB och GS Trafikantservice AB

Kommunfullmäktige beslutade under våren 2020 om att avveckla alternativt avyttra verksamheterna GS Buss AB och GS Trafikantservice AB. Viss depåverksamhet/verksamhet bedrivs fortsatt i GS Buss AB. Vad gäller avtal inom GS Trafikantservice AB så har, efter det att kommunfullmäktiges avvecklingsuppdrag till Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB, flertalet avtal förlängts fram mot 2029/2030. För närvarande bereds en hemställan från Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB till kommunfullmäktige angående att informera om, tydliggöra och justera inriktning för uppdragen att avyttra/avveckla verksamheterna i GS Buss AB och GS Trafikantservice AB.

Regionala bolag

Renovakoncernen

Renova planerar att under 2024 samråda med delägarna om val av inriktning för framtida klimatambition. En slutsats från genomförda utredningar uppges vara att det troligen krävs infångning och lagring av koldioxid för att ge en större effekt på Renovas utsläpp av koldioxid. En ambition om nettonollutsläpp av fossil koldioxid bedöms vara möjlig till 2030 men är förenad med stora utgifter/kostnader och en del risker.

Under året har också en förnyad livslängdsbedömning gjorts för de två äldsta förbränningslinjerna på Sävenäs som tidigare bedömts vara mogna för utbyte 2035. Bedömningen är att dessa kan livslängdsförlängas till minst 2045 vilket medför att stora investeringar kan flyttas framåt i tiden.

Renova rapporterar att man sedan 2022 samarbetat med en fordonstillverkare H2X Global i syfte att utveckla fordon med sk vätgasdrift. Samarbetet omfattade utveckling och leverans av 5 fordon med ett totalt ordervärde på 17,2 mkr. I oktober 2023 upptäcktes att fordonen fakturerats Göteborgs Stads Leasing (GSL) som därefter betalat fakturorna efter leveransaccept från Renova utan att fordonen levererats. Renova och GSL inledde omedelbart en utredning med hjälp av Ernst &

Young. Utredningen slutrapporterades i januari 2024 med bland annat slutsatsen att det fanns brister i kontroll av avtalstrohet och attesthantering i den för Renova och GSL gemensamma processen. Utredningen rekommenderade också att överväga en polisanmälan för trolöshet mot huvudman vilket också gjordes. Brister har också konstaterats i upphandlingshänseende.

Renova arbetar med att åtgärda brister i intern kontroll, säkra återbetalning av felaktigt utbetalda pengar samt säkerställa leverans av de beställda fordonen.

Göteborg Stadshus AB

Lägre resultatnivåer de närmaste åren

Stadshus ser framför sig lägre resultatnivåer i Stadshuskoncernen åtminstone de närmaste åren jämfört nivåer före pandemin vilket innebär lägre kassaflöden från både resultatgivande bolag och från Stadshus skattesamordning vilket Stadshus rapporterat om i bland annat i delårsrapporter och i förutsättningar för budget under ett par år.

Under kommande år ökar investeringarna i flera av de anläggningstunga verksamheterna Energi, Bostäder och Hamn. Med ökade investeringar i de resultatgivande bolagen är det normalt rimligt att anta att resultaten i nominellt ökar vilket innebär att kassaflödena ökar. Stadshuskoncernen står dock inför en betydande andel reinvesteringar, klimatomställningsinvesteringar och kapacitetsinvesteringar som snarare bibehåller resultatnivåerna eller bidrar till en lägre ökning av resultaten än en nyinvestering som syftar till ökade resultat. Vidare väntar på några års sikt eventuellt omfattande investeringar i arenautveckling, vilket skapar betydande utmaningar förutsatt nuvarande modell med koncernbidragsfinansiering från resultatgivande bolag.

Stadshus gör generellt sett bedömningen att ett fokus på möjligheten att öka resultaten i vissa av Stadshuskoncernens bolag behöver utökas till att även omfatta en prövning och prioritering av de koncernbidragstagande bolagens uppdrag och möjligheter till ökad självfinansiering och/eller minskade kostnader. Stadshuskoncernens nya ekonomiska situation innebär att utöver bolagens egna prioriteringar behöver investeringar belysas ur ett helhetsperspektiv med avseende på konsekvenser för Stadshuskoncernen som helhet.

Kommunfullmäktige har möjlighet att ta initiativ till en tydligare ekonomisk styrning av bolagen i syfte att tydliggöra resultatkrav samt skapa en långsiktigt hållbar och förutsägbar direktavkastning (utdelning och kapitaltillskott) samtidigt som förutsättningar för bolagens långsiktiga förmåga att bidra till samhällsnytta bibehålls.

En effektiv och transparent styrning bygger på välutvecklade strukturer men behöver vila på en kultur som understödjer beslutad styrning. Stadshus AB kan konstatera att förståelsen för grundläggande förutsättningar för, och styrning av de kommunala bolagen varierar i styrelser och bolagsledning. Vidare har Stadshus över tid kunnat konstatera olikheter i bolagens följsamhet mot kommunfullmäktiges samlade styrning. Det tar sig exempelvis uttryck i hållningen till offentlighet och sekretess, kommunfullmäktiges styrning mot samordning i kommunkoncernen inom olika områden samt i bolagens värdering av kommunfullmäktiges rätt att ta ställning i ärenden av principiell karaktär. Stadsledningskontorets politikerutbildning och Stadshus AB:s nyss genomförda styrelseutbildning är aktiviteter som syftar till en ökad förståelse och en kultur som bidrar till kommunfullmäktiges mål om en transparent och effektiv styrning.

Övriga kluster och bolag

Följande punkter har också rapporterats av bolagen som väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen:

- Göteborg Energi rapporterar om snabbt ökande elbehov på grund av den storskaliga elektrifieringen av industri och transporter
- Göteborg Energi rapporterar om fjärrvärmeproduktens omställning och framtida utveckling
- Göteborg Energi rapporterar om fusion av bolaget Göteborg Energi Backa AB
- Göteborg Energi rapporterar om utökade oljelager för att stärka försörjningstryggheten
- Göteborg Energi rapporterar om upplupna kostnader för gashandeln som ännu ej slutreglerats.
- Higab rapporterar att tidplanen för tillbyggnaden av Konstmuseet har förskjutits tre till fyra månader på grund av behandlingen av ärendet att möjliggöra för göteborgarna att tycka till om förslagen i arkitektävlingen.
- Higab rapporterar om den ekonomiska utvecklingen på fastighets- och byggmarknaden, vilken sammanfattningsvis stabiliserats men på en högre nivå jämfört med för ett år sedan.
- Higab (för Göteborgs Stads Parkering AB) rapporterar att efter kommunfullmäktiges beslut den 12 oktober 2023 om att avbryta arbetet avseende Skeppsbrogaraget pågår nu arbete med att hantera uppkomna frågor i samband med utvecklingen av projektet.
- Higab (för Älvstranden Utveckling AB) rapporterar att bolaget nu befinner sig i ett omställningsarbete efter kommunfullmäktiges beslut i februari om nytt ägardirektiv för bolaget. Ny VD tillträder 1 mars 2024.
- Göteborgs Kollektivtrafik AB rapporterar om att hyresavtalet för bussdepån Kville förlängts till 30 juni 2025.
- Business Region Göteborg AB rapporterar om pågående arbete med att återkomma till kommunfullmäktige med förslag på justeringar i Lindholmen Science Park AB:s aktieägaravtal, ägardirektiv och bolagsordning
- Göteborg & Co (för Got Event) rapporterar att Valhallabadets tekniska status och hyresavtalets konstruktion (självkostnadsavtal) utgör en risk i verksamheten.
- Göteborg & Co (för Liseberg AB) rapporterar bakgrunden till hemställan till kommunfullmäktige om lämnat kapitaltillskott till AB Liseberg Skår 40:17 i syfte att kapitalisera dotterbolaget och därmed undvika negativt eget kapital.
- Göteborg & Co (för Liseberg AB) rapporterar om oenigheter med Intraservice vad avser förändrad fördelningsnyckel gällande kommungemensamma tjänster. Till och med december 2023 uppgår fakturerat men ej betalt belopp till 5,1 mnkr.
- Gryaab rapporterar om fortsatt arbete med förprojektering av Nya Rya
- Grefab rapporterar om bolagets planerade underhåll och investeringar, efterfrågan på båtplatser samt miljöåtgärder i anläggningarna
- Boplats Göteborg AB rapporterar att bolaget bytt arbetsgivarorganisation från Almega till Sobona.

För följande kluster och bolag rapporteras inte någon övrig väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen:

Försäkrings AB Göta Lejon och Göteborgs Stads Leasing AB

3 Övrig uppföljning till kommunstyrelsen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Analys av situationen inom HR-området

Sammanfattningsvis visar bolagens rapportering för helåret 2023 inom HR-området på en förhållandevis stabil bild. Utmaningar med kompetensförsörjning finns dock i vissa bolag och Spårvägen rapporterar som väsentlig avvikelse svårigheter att rekrytera förare. Bolagskoncernens totala personalvolym ökar. Hos de enskilda bolagen kan en minskad personalomsättning konstateras hos flertalet. Sjukfrånvaron ligger fortsatt jämförelsevis lågt och samtliga koncernens personaltunga bolag visar på sjunkande total sjukfrånvaro. Majoriteten av bolagen hade löneöversyner som omfattades av 2023 års avtalsrörelse varvid industrins så kallade märke fick stor påverkan på utfallen. Boplats har bytt arbetsgivarorganisation och gått från Almega till Sobona. Sammanlagt återfinns nu stadens bolag inom fem olika bransch-/arbetsgivarorganisationer.

Personaldata

Personalvolymen i den samlade bolagskoncernen uppvisar sett till tidigare år en fortsatt ökning som bland annat anges vara hänförlig till nya och/eller utökade uppdrag, växling från konsulter till förmån för anställda samt återbesättning efter tidigare vakanser.

	2021	2022	2023
Medeltal anställda (enligt ÄRL:s mått)	6 430	6 894	7 308
Antal årsarbetare/arbetad tid totalt	6 641	7 161	7 515
Antal tillsvidare anställda totalt	5 787	5 945	6 196
Antal tillsvidare anställda chefer	640	636	665

En stor del av personalvolymökningen kan hänföras till Liseberg som under 2023 öppnade Grand Curiosa Hotel. Totalt antal tillsvidareanställda i TKE-koncernen, trots ett 10-tal uppsägningar i Göteborg & Co på grund av arbetsbrist, har ökat till 936 (år 2022: 823 och år 2021: 708).

Nästan samtliga bolag, med enstaka undantag däribland Liseberg som har en relativt hög ökning kopplad till den nya hotellverksamheten, rapporterar en minskad personalomsättning. Medelåldern hos bolagens totalt antal tillsvidareanställda är fortsatt cirka 45 år. Andelen kvinnor av det totala medelantalet anställda i bolaget har ökat med en procent till drygt 39 procent.

Kompetensförsörjning, organisation och ledarskap

Kompetensförsörjning

Spårvägen har fortsatt svårigheter att rekrytera förare för att kunna leverera en full

produktion. Under 2023 utvecklades en särskild handlingsplan för förarförsörjning och flertal aktiviteter är i gång bland annat innefattande särskilda lönesatsningar. Utöver förare ser Spårvägen också brister till tekniska yrken som elektriker, mekaniker vilket även Renova lyfter, jämte behov av ytterligare cirka 100 chaufförer med C-körkort, drifttekniker och IT-personal. Behovet av chaufförer beror framför allt på kommunens nya ansvar för fastighetsnära förpackningsinsamling. Renova gör omfattande kompetensförsörjningsinsatser inom exempelvis områden som arbetsmiljö, ledarskap, lön, sysselsättnings- och integration (som eget arbete och i samarbete med Göteborgs Stad och andra parter), språklyft samt även utbildning i egen regi (Renova akademi).

Liseberghar en ökad personalomsättning framför allt kopplad till det nya hotellet. De lyfter konkurrensutsatta yrkesgrupper inom restaurang, städ och teknik men även övriga tjänster inom hotellverksamheten. Det anges att en pandemieffekt var att många medarbetare lämnade besöksnäringen samt att de nya lagreglerna om försörjningskrav gällande arbetstillstånd för medborgare från tredje land ger stora konsekvenser, särskilt inom städ. Enligt Liseberg överstiger beloppsnivån på försörjningskravet deras kollektivavtalade löner. Liseberg beskriver även att de ser ett något lägre söktryck än tidigare gällande säsongsanställningar i åldersgruppen 18-20 år. Liseberg arbetar aktivt med kompetensförsörjningsfrågorna och framhåller medarbetarna som den viktigaste resursen. Som åtgärder har Liseberg bland annat inrättat viss utbildning i egen regi, och har som mål att bli en av Sveriges bästa arbetsplatser. I det internationella mätinstrument Liseberg använder har de fått det, sedan start, bästa indexet om 78 procent (år 2022: 74 procent och 2021: 72 procent med branschindex på 67 procent och Sverigeindex på 58 procent).

Andra bolag som särskilt rapporterar om aktuella eller förestående utmaningar kopplat till kompetensbrist och svår konkurrens gällande teknisk och/eller specialistkompetens är Gryaab, Göteborg Stads Leasing och Göta Lejon. För Gryaabs del är behovet främst kopplat till kapacitetsutvecklingen i projekt Nya Rya och ett fokusarbete har påbörjats utifrån bolagets kompetensförsörjningsplan.

Flera bolag beskriver olika utvecklingsarbeten för befintliga medarbetare och för att på olika sätt säkra kompetensförsörjningen. Bolagen medverkar i stadens verksamhet med feriearbetare och rapporterar också i flera fall även om egna olika insatser riktat till ungdomar/studenter. Inom Framtidenkoncernen startades exempelvis under 2023 ett traineeprogram. Göteborgs Hamn har ett pågående utbytesprogram mellan internationella hamnar och har även i samarbete med Göteborgs universitet startat en utbildning ("Port Academy") för medarbetare från de olika hamndelarna.

Organisation och ledarskap

Förändringar inom organisation och ledarskap finns i ett flertal bolag. Under 2023 har Göteborg & Co, som en följd att Göteborgs 400-årsjubileum avslutats, gjort en organisationsöversyn innebärande att ett 10-tal medarbetare blivit uppsagda på grund av arbetsbrist och ett 20-tal medarbetare med tidsbegränsade anställningar har avslutats. Inom Framtidenkoncernen har Egnahemsbolaget under hösten 2023, utifrån den försämrade marknaden för bostads- och äganderätter, varslat 12 medarbetare om uppsägning på grund av arbetsbrist. Kostnadsbesparande åtgärder i verksamheten utifrån försämrad ekonomi har även rapporterats från Renova, Liseberg och Stadsteatern.

Älvstranden beskriver att omställning till bolagets nya ägardirektiv pågår och att den minskade personalomsättning har gett arbetsro i verksamheten, men att den intensiva mediabevakningen under året har påverkat cheferna. Inom kollektivtrafikkoncernen pågår arbetet med avveckling/försäljning av GS Buss och GS Trafikantservice i enlighet med beslut i KF våren 2020. Det rapporteras att i

enlighet med styrelsebeslut kommer viss verksamhet fortsatt bedrivas till mitten av 2025. Risker för påverkan på arbetsmiljö och kompetensförsörjning finns.

Generellt rapporterar flera bolag om att utvecklingsarbeten genomförs kopplat till organisation, medarbetare och olika ledarskapsinsatser, såväl i det egna bolaget som inom ramen för stadens olika aktiviteter. Under 2023 hade relativt många av koncernens bolag förändringar på vd-befattningen. I nästintill en tredjedel av bolagen med vd-roll tillsattes ny vd alternativt tillförordnad vd. Digitalisering och utvecklade arbetssätt är därtill fokusområden som lyfts av ett flertal bolag men brist på IT-kompetens har i något fall gjort att vissa satsningar har fått skjutas fram.

Arbetsmiljö och hälsa

Under 2023 har den ökande sjukfrånvaron från 2022 stannat av och sjunkande sjuktal har kunnat noteras hos de flesta bolag. Flertalet bolag har en total sjukfrånvaro på omkring tvåtillfem procent. Hos Renova och Spårvägen ligger sjukfrånvaron något högre, på drygt sex procent. Enstaka bolag med liten personalvolym har en högre sjukfrånvaro men kopplat till enskilda icke arbetsrelaterade sjukfall som får kraftigt genomslag i statistiken. Koncernens mer personaltunga bolag – Framtiden, Liseberg, Göteborg Energi, Renova och Spårvägen – visar samtliga på en nedgång i den totala sjukfrånvaron. I flera fall beskrivs utfallet vara ett resultat av medvetet arbete och särskilda åtgärder som genomförts i bolagen. Exempelvis har Renova bedrivit ett projekt med stöd av Sveriges kommuner och regioner gällande genomlysning av arbetsplatser med högre korttidssjukfrånvaro än 3,5 procent över en 12-månadersperiod.

Trygghet- och säkerhetsområdet är prioriterat hos många bolag och flera rapporterar om att specifika insatser bedrivs. Exempelvis har Framtidenkoncernen infört en kompetensplattform, "*Allt vi kan*", som syftar till säkrare arbetsmiljö genom att konkret stärka kunskap, vilja och förmåga hos medarbetare och för att minska risken för tystnadskultur och otillåten påverkan. Framtidenkoncernen har bland annat även en ny personsäkerhetsprocess, systemstöd för incidentrapportering, webbutbildning och brett införande av bakgrundskontroller vid rekrytering.

Spårvägen rapporterar om belastad fysisk och psykisk arbetsmiljö kopplat till bland annat trafikmiljön och stress. Under 2023 har bolaget tagit initiativ till samarbete med Stadsmiljöförvaltningen och Västtrafik i syfte att åstadkomma förbättringar i trafikmiljön. Samspelet mellan förare, fordon, bana, tidtabell och trafikmiljö anges dock behöva ytterligare förbättras för att säkerställa en tillfredsställande arbetsmiljö.

Många av bolagens verksamheter rapporterar generellt om att det föreligger goda arbetsmiljöförhållanden och att efterlevnaden av lagar, föreskrifter och stadens riktlinjer är god. Det systematiska arbetsmiljöarbetet beskrivs fungera väl och det nära ledarskapet anges som en framgångsfaktor för arbetsmiljön. Detta bekräftas också i medarbetarenkät-/pulsättningsresultat där många bolag redovisar höga resultat på exempelvis HME (hållbart medarbetarengagemang). Alla bolag deltar inte, eller inte årligen, i Göteborg Stads medarbetarenkät men har i förekommande fall alternativa sätt till mätningar. Inom jämställdhetsområdet har Spårvägen ("*bland de 10 procent bästa arbetsgivarna i svenskt arbetsliv*") och Renova ("*Bäst i branschen*") fått fint resultat respektive utmärkelse inom ramen för Nyckeltalsinstitutets och Jämix mätningar.

Arbetsgivarorganisation samt lön och villkor

Kommunen (förvaltningarna) är som *en* arbetsgivare medlem i SKR medan bolagen, som enskilda arbetsgivare och juridiska personer, är självständiga medlemmar i den arbetsgivarorganisation som är relevant för respektive bolag.

Beroende på bransch är bolagen idag organiserade inom fem olika arbetsgivarorganisationer; *Sobona*, *Fastigo*, *Sveriges Hamnar*, *Visita* och *Svensk Scenkonst*. Härigenom har bolagen bland annat olika centrala och lokala kollektivavtal, löneavtalskonstruktioner och innehåll, avtalslöptider, fackliga parter osv, såväl i jämförelse med kommunen som bolagen emellan.

Under 2023 genomförde Boplats byte av arbetsgivarorganisation med övergång från *Almega* till *Sobona*. Bytet innebär nya kollektivavtal och vissa förändringar för bolagets anställda. Bytet underlättar tillämpning av gemensam arbetsgivarpolitik i Göteborgs Stad samt förenklar även användning av stadens gemensamma HR-processer, BAS-tjänster och olika IT-stöd.

Inom ramen för Göteborg Stads långsiktiga planför digitalisering och kommungemensamma tjänster är målet att stadens förvaltningar och bolag i så stor utsträckning som möjligt ska nyttja de så kallade bastjänsterna till vilka HR-tjänsterna hänförs. Bolagen nyttjar tjänsterna i olika omfattning bland annat beroendepå förutsättningar i kollektivavtal medkoppling till HR-IT-systemen, men också beroende på Intraservice möjlighet till mottagande och införande. Under 2023 har införande av det stadsgemensamma nya intranätet, *Digitala Navet*, pågått vilket har stor betydelse för stadens HR-information. För vissa av bolagen finns det en del utmaningar vad avser förutsättning till nyttjande utifrån tekniska/praktiska möjligheter.

Göta Lejon rapporterar att under 2023 bildades *Kommunförsäkringsföreningen*, en intresseförening för kommunägda försäkringsbolag, tillsammans med bland annat försäkringsbolag från Stockholm Stad, Malmö Stad samt tre bolag samägda av ett större antal kommuner. Göta Lejon har målsatt att vara en attraktiv arbetsgivare och rapporterar att de strävar efter att ha konkurrenskraftiga löner och förmåner. Bolaget anger att de kommer att utreda eventuellt byte av arbetsgivarorganisation. Idag är Göta Lejon organiserat i *Sobona*.

Stadens bolag omfattas av Göteborg Stads övergripande inriktning gällande lön och villkor men har att följa sin arbetsgivarorganisationens kollektivavtal. Majoriteten av bolagen hade 2023 löneavtal som omfattades av avtalsrörelsen. De nya industriavtalen och det så kallade märket som träffades under våren 2023 fick därmed stor betydelse för bolagens löneöversyner (industriavtalen träffades för perioden 1 april 2023 till och med den 31 mars 2025 med löneökningstakt på 4,1 procent 2023 och 3,3 procent 2024, därtill avsättningar till flexpension och höjning av lägstalöner med 1350 kr).

Den samlade uppföljningen av bolagens utfall i löneöversynerna 2023 visar på en variation mellan 2,46 och 5,7 procent. Det relativt stora spannet och några av de högre utfallen förklaras dels med de skilda löneavtalen, men delvis också med vissa särskilda satsningar kopplat till svårrekryterade och konkurrensutsatta grupper, exempelvis spårvagnsförare.

Bland övriga villkorsfrågor rapporterar Got Event och Stadsteatern att de arbetat fram avtal för årsarbetstid mot bakgrund av att ge förbättrade arbetsvillkor och arbetsmiljö. Renova har infört 80-90-100-modellen (80 procent sysselsättningsgrad, 90 procent lön och 100 procent tjänstepensionsavsättning) för medarbetare som närmar sig pensionsåldern. Utvärderingen visar på gott utfall avseende hälsa och kompetensförsörjning.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Analys av årets utfall

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Intäkter	23 029	28 462	-5 433	25 767	23 690
Kostnader	-22 304	-26 907	4 603	-23 838	-20 039
Rörelseresultat	725	1 555	830	1 929	3 651
Finansiella intäkter	71	55	16	50	26
Finansiella kostnader	-895	-699	-196	-509	-501
Resultat efter finansiella poster	-99	911	-1010	1 470	3 176

Koncernens resultat efter finansiella poster uppgår till -99 mnkr (1470), vilket är 1010 mnkr lägre än budget och 1569 mnkr lägre än föregående år.

Det lägre resultatet jämfört med föregående år beror främst på nedskrivningar, föranledda av högre avkastningskrav på fastighetsmarknaden i främst nyproduktion. Dessa nedskrivningar uppgår till 552 mnkr varav Framtidenkoncernen 317 mnkr och Higabkoncernen 235 mnkr. Som en effekt av kommunfullmäktiges beslut att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att påbörja arbetet med ny detaljplan för Skeppsbron och att avbryta allt arbete avseende Skeppsbrogaraget har Higabkoncernen skrivit ner kostnader i projektet med 227 mnkr. Ovanstående avvikelser redovisas som jämförelsestörande poster. Stadshuskoncernens resultat rensat från totala jämförelsestörande poster om -746 mnkr, visar ett utfall på 647 mnkr (921), vilket är 274 mnkr lägre än föregående år och 230 mnkr sämre än budget.

Utöver ovan nämnda nedskrivningar (jämförelsestörande poster) redovisar Framtidenkoncernen, kluster Turism Kultur och Evenemang (TKE), Energikoncernen och kluster Näringsliv negativa resultat från den löpande verksamheten jämfört med budget.

TKE redovisar ett negativt utfall om -109 mnkr mot budget där Lisebergs negativa resultat påverkades främst av en sämre sommarsäsong än förväntat medan Got Event bra evenemangssommar innebar ett positivt resultat jämfört budget. Framtidenkoncernens resultat från den löpande verksamheten, rensat för jämförelsestörande poster, är cirka 200 mnkr sämre än budget. Främsta orsaker är försämrat finansnetto jämfört budget och högre drifts- och underhållskostnader. Göteborg Energi-koncernen återhämtar resultat under hösten och redovisar -18 mnkr mot budget. Kluster Näringsliv redovisar ett negativt resultat om -13 mnkr mot budget. De främsta orsakerna till den negativa avvikelsen mot budget är transaktioner kopplat till delägda bolag, dels direkta kostnader, dels nedskrivningar av lämnade kapitaltillskott och aktier.

De bolag som bidrar med positiva utfall från löpande verksamheten mot budget är Higabkoncernen med ett resultat, rensat för jämförelsestörande poster, om 69 mnkr varav 40 mnkr avser reavinster. Göteborgs Hamn går operativt +/- 0 mot budget men har återföring av tidigare nedskrivning av projektkostnader om 35 mnkr vilket

påverkar resultatet positivt.

De interna bolagen redovisar också positiva utfall mot budget. Försäkrings Göta Lejon redovisar ett positivt resultat om 28 mnkr på grund av lägre skadeutfall. Högre intäkter i Leasingbolaget bidrar till ett positivt resultat om 20 mnkr mot budget.

Bland de regionala bolagen märks Renova som slutar på ett nollresultat vilket är 76 mnkr sämre än budget. Avvikelsen beror på lägre avfallsmängder och lägre intäkter från el- och värmeförsäljning.

3.2.2 Resultat per affärsområde/dotterbolag eller motsvarande

Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Energi	372	391	-19	433	280
Hamn	269	234	35	248	266
Lokaler	-214	181	-395	471	1 615
Bostäder	-110	424	-534	247	953
Kollektivtrafik	15	5	10	20	24
Turism, kultur & evenemang	-401	-292	-109	-66	191
Näringsliv	-62	-49	-13	-51	-52
Göta Lejon	43	14	29	31	12
Göteborgs Stads Leasing	46	27	19	41	46
Gryaab	-24	-24	0	44	44
Renova	1	77	-76	60	90
Grefab	-2	0	-2	4	3
Boplat	8	-1	9	6	8
Stadshus	1 790	-488	2 278	-113	-387
Koncernjusteringar	-1 751	413	2 164	92	83
Stadshuskoncernen	-99	911	-1 010	1 470	3 176

Energi

Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg. år
Rörelsens intäkter	7 901	13 360	-5 459	7 614
Resultat efter finansiella poster	372	391	-19	433
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	44	45	-1	
Lån	5 652	4 294	1 358	
Avkastning totalt kapital (%)	3	3	0	

Affärsområde (mnkr)	Utfall 2023	Budget	Avvikelse	Utfall 2022	Utfall 2021
Fjärrvärme	-68	222	-290	40	188
Elnät	399	358	41	-289	315
Elhandel	112	2	110	-180	-145
Gasnät	57	16	40	24	39
Sol- och vindenergi	3	46	-43	42	48
Stadsfiber	24	21	3	21	19
Biogas	17	48	-31	35	4
Gashandel	-5	-5	0	-41	4
Kyla	-6	-33	27	-24	-39
Laddning	-32	-21	-11	-24	-12
Övrigt	-128	-264	136	251	419
Summa koncernen	373	390	-17	433	280

Energikoncernen redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 372 mnkr (433), vilket är 19 mnkr lägre än budget och 61 mnkr lägre än föregående år.

Trots det lägre resultatet innebär det ändå en resultatförbättring, i den löpande verksamheten, jämfört föregående år, då 2022 innehöll engångsposter om 356 mnkr avseende realisationsvinst vid avyttring av dotterbolaget Ale Fjärrvärme AB.

Elhandel har ett betydligt högre resultat. Elnät genererar också ett resultat bättre än budget och föregående år. Den positiva avvikelsen beror främst på lägre kostnader för transitering. Gasnät har ett förbättrat resultat beroende på ökade volymer.

Fjärrvärmeverksamheten redovisar för 2023 en förlust på -68 mnkr att jämföra med budgeterat resultat på 222 mnkr. Som förklaring anges bland annat otillgängligheter och minskade spillvärmeleveranser vilket lett till en dyrare produktionsmix. För att klara fjärrvärmeleveranserna vid kall väderlek och otillgänglighet i anläggningar har fossil produktion krävts vilket inneburit ett försämrat resultat. Fjärrvärmeverksamheten har även under 2022 och 2021 redovisat historiskt låga resultatnivåer och utvecklingen framåt blir viktig att följa.

För kylverksamheten redovisas en förlust på -6 mnkr att jämföra med budgeterat resultat på -33 mnkr. I resultatet ingår positiva effekter av förändrade principer för den interna redovisningen.

Räntabilitet på totalt kapital för året blev 3,1 procent vilket är under det, i ägardirektivet, angivna intervall om 5–8 procent.

Soliditeten per 2023-12-31 uppgick till 44,4 procent vilket är över den i ägardirektivet lägsta nivå om 30 procent.

Hamn

Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg. år
Rörelsens intäkter	1 002	926	76	917
Resultat efter finansiella poster	269	234	35	248
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	51	52	-1	
Lån	1 261	1 231	30	
Avkastning totalt kapital (%)	7	7	0	

Göteborgs Hamn redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 269 mnkr (248), vilket är 35 mnkr högre än budget och 21 mnkr högre än föregående år.

Både intäkter och resultat påverkas positivt av en engångsfakturering enligt koncessionsavtal på 35 mnkr som ej var med i budget. Förutom nämnda engångsfakturering beror intäktsökningen till stor del på hög prisuppräknningar av hyror och arrenden, fast- och rörlig koncession.

Enligt ägardirektivet ska bolaget ha en soliditet på minst 30 procent och räntabilitet på totalt kapital ska vara i intervallet 4–7 procent.

Årets soliditet uppgår till 51 procent och avkastning på totalt kapital är 7 procent vilket är i enlighet med de i ägardirektivet angivna kraven.

Lokaler

Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg. år
Rörelsens intäkter	2 003	1 885	118	2 191
Resultat efter finansiella poster	-214	181	-395	471
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	30	35	-5	
Justerad soliditet (%)	57	60	-3	
Lån	5 825	4 736	1089	
Avkastning totalt kapital (%)	-1	5	-6	

Higabkoncernen redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -214 mnkr (471), vilket är 395 mnkr lägre än budget och 685 mnkr lägre än föregående år.

Realisationsresultat från olika fastighetstransaktioner påverkar koncernens resultat positivt med 41 mnkr. Kommunfullmäktiges beslut att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att påbörja arbetet med ny detaljplan för Skeppsbron och att avbryta allt arbete avseende Skeppsbrogaraget påverkar resultatet negativt med -222,6 mnkr (Parkeringsbolaget och Älvstranden). Årets fastighetsvärderingar har resulterat i nedskrivningar av fastigheternas värde med ett netto om -230,7 mnkr (Higab och Älvstranden). Ovanstående avvikelser redovisas som jämförelsestörande poster.

Enligt ägardirektivet finns en ekonomisk styrning som anger Higab ska ha justerad soliditet på minst 45 procent och en direktavkastning överstigande 3,5 procent. Bolagets direktavkastning ökar till 5 procent vilket beror på ett något förbättrat driftnetto vilket i sin tur innebär att det uppsatta kravet i ägardirektivet om ett utfall överstigande 3,5 procent nås. Den justerade soliditet har gått ner till 61 procent på grund av ett lägre marknadsvärde och den utdelning som föreslagits och gjorts i årsredovisningen (och justerats för i beräkningen).

Parkeringsbolaget har haft högre intäkter än förväntat till följd av god beläggning på bolagets parkeringsanläggningar. Den nya parkeringsanläggningen Liseberg Södra har successivt bidragit till högre intäkter och förbättrat resultat. Enligt ägardirektivet finns en ekonomisk styrning som anger att Parkeringsbolaget ska ha en justerad soliditeten på minst 50 procent och en rörelsemarginal överstigande 20 procent. Parkeringsbolagets rörelsemarginal uppgår till 18 procent (exklusive nedskrivning Skeppsbron 23 procent). Bolagets justerade soliditet uppgår till 81 procent, att jämföras med ägardirektivets minimivärde om 50 procent.

Enligt ägardirektivet ska Älvstranden under varje rullande femårsperiod ha en genomsnittlig soliditet mellan 10–20 procent. För åren 2019–2023 uppgår den genomsnittliga soliditeten till 18,8 procent, vilket är inom intervallet. Älvstranden Utveckling har inget avkastningskrav i sitt ägardirektiv.

Higab AB				
Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg.år
Rörelsens intäkter	903	866	37	811
Resultat efter finansiella poster	300	118	182	130
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	45	48	-3	
Justerad soliditet (%)	61	63	-2	
Lån	3 837	3 179	658	
Avkastning totalt kapital (%)	5	2	3	

Göteborgs Stads Parkerings AB				
Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg.år
Rörelsens intäkter	632	605	27	575
Resultat efter finansiella poster	128	125	3	258
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	84	78	6	
Justerad soliditet (%)	81	79	2	
Lån	0	0	0	
Avkastning totalt kapital (%)	8	16	-8	

Älvstranden Utveckling AB				
Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg.år
Rörelsens intäkter	508	445	63	747
Resultat efter finansiella poster	-280	-61	-219	95
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	17	20	-3	
Justerad soliditet (%)	51	54	-3	
Lån	1 988	1 557	431	

Bostäder

Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg. år
Rörelsens intäkter	7 060	7 083	-23	7 384
Resultat efter finansiella poster	-110	424	-534	247
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	31	31	0	
Justerad soliditet (%)	63	64	-1	
Lån	24 477	23 690	787	
Avkastning totalt kapital (%)	1	1	0	

Affärsområde (mnr)	Utfall 2023	Budget	Avvikelse	Utfall 2022	Utfall 2021
Poseidon	58	174	-117	51	141
Bostadsbolagskoncernen	157	215	-57	150	341
Familjebostäder	78	81	-3	-6	90
Gårdstensbostäder	11	12	-1	16	16
Framtiden Byggtveckling	3	0	3	4	-1
GöteborgsLokaler	8	4	3	12	13
Egnahemsbolaget	-90	-46	-45	9	164
Bygga Hem	1	0	1	0	0
Störningsjouren	1	0	1	3	1
Summa Bolag	227	441	-214	239	766
Moderbolaget	5	4	1	4	-1
Resultat fastighetsförsäljning	2	0	2	0	81
Nedskrivningar, netto	-324	-8	-317	7	126
Koncernmässiga avskrivningar	-21	-19	-2	-21	-19
Eliminering/omklassificering	2	6	-4	18	0
Summa koncernen	-110	424	-534	247	953

Framtidenkoncernen redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -110 mnr (247), vilket är 534 mnr lägre än budget och 357 mnr lägre än föregående år.

Det lägre resultatet förklaras främst av högre nettonedskrivningar och återföringar (-317 mnr). Nedskrivning av fastighetsvärden har främst skett i nyproduktion på grund av högre avkastningskrav på marknaden. Dessa poster redovisas som jämförelsestörande poster.

Resultatet påverkas också av ett negativt finansnetto (-138 mnr), vilket i första hand förklaras av högre räntenivåer än vad som antagits i budget. Genomsnittlig finansieringskostnad för 2023 beräknas till 2,10 procent (1,43 procent i budget).

Vid årsskiftet hade koncernens fastigheter ett sammanlagt marknadsvärde på 117 669 mnr (123 512). Totalt marknadsvärde överstiger bokfört värde på fastigheter och ombyggnadstillägg med 78 494 mnr (84 828). Vid utgången av året hade koncernen en lånevolym på 24 477 mnr (23 690).

Soliditeten uppgår till 31 procent (31), justerade soliditeten uppgår till 63 procent (64). Framtidenkoncernen har, sedan kommunfullmäktiges beslut om budget för 2023, inga avkastningskrav eller gränsvärden för soliditet i sitt ägardirektiv.

Kollektivtrafik

Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg. år
Rörelsens intäkter	1 438	1 376	62	1 407
Resultat efter finansiella poster	15	5	10	20
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	49	61	-12	
Lån	0	0	0	

Kollektivtrafikkoncernen redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 15 mnkr (20), vilket är 10 mnkr högre än budget och 5 mnkr lägre än föregående år. I koncernen ingår bolagen Göteborgs Spårvägar AB, GS Buss AB och GS Trafikantservice AB. De två sistnämnda bolagen är under avveckling/avyttring i enlighet med tidigare beslut i kommunfullmäktige.

Den positiva avvikelsen härrör från GS Buss AB och GS Trafikantservice AB som bägge redovisar ett bättre resultat än budget. Moderbolaget GS Kollektivtrafik AB visar ett negativt resultat men som är lika med budget och Göteborgs Spårvägar AB visar ett nollresultat som också är lika med budget.

Utifrån principen om självkostnad har Göteborgs Spårvägar, för de två större avtalen, bokat upp skulder respektive fordringar för resultaten. För Trafikavtalet (Västrafik) som skuld 0,6 mnkr och för utförarentreprenadavtalet (Stadsmiljöförvaltningen) som fordran 19,3 mnkr. Väsentliga poster som påverkat resultatet negativt är högre entreprenadkostnader och högre kostnader för inhyrd personal än budgeterat inom Infrastruktur och driftssäkring. Lägre elkostnader, lägre kostnad för fordonsdelar samt senarelagda investeringar och därmed lägre avskrivningskostnader har påverkat resultatet positivt.

Turism, kultur & evenemang (TKE)

Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg. år
Rörelsens intäkter	2 024	2 140	-116	1 899
Resultat efter finansiella poster	-401	-292	-109	-66
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	33	39	-6	
Lån	2 424	1 629	795	

TKE-klustret redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -401 mnkr (-66), vilket är 109 mnkr lägre än budget och 335 mnkr lägre än föregående år.

De viktigaste orsakerna till avvikelsen är Lisebergs negativa resultat på grund av färre gäster i parken under året som också spenderat mindre än budgeterat men också av lägre biljett- och restaurangintäkter för Stadsteaterns Stora Scen. Got Events positiva resultat beror främst på att evenemang med tillhörande försäljning

överträffar budget 2023.

Finansiella intäkter är positivt jämfört med budget framför allt på grund av ökade ränteintäkter och till följd av ett starkt evenemangsår för Got Event. Finansiella kostnader avviker med -34,5 mnkr mot budget och beror framför allt på att Liseberg i förra årsbokslutet ändrade redovisningsprincip avseende bokföring av räntekostnader relaterade till Jubileumsprojektet, vilket inte speglats i budgeten.

Enligt ägardirektivet skall Liseberg säkerställa en stabil ekonomisk utveckling och skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt och hållbart agerande. Ägarnas finansiella krav på bolaget är att verksamhetens delar ger en avkastning som står i paritet med andra relevanta aktörers jämförbara verksamheter. Bolagets rörelsemarginal är för året negativ och uppnår därmed inte målsättningarna för koncernen med en rörelsemarginal överstigande 10 procent. Soliditeten vid årets utgång uppgår till 33 procent och är under det långsiktiga målet om en soliditet i intervallet 50-60 procent. Orsaken är att pandemin slog hårt mot bolagets soliditet, att bolaget har ökat upplåningen för att finansiera Jubileumsprojektet samt årets negativa resultat.

Göteborg & Co AB				
Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg.år
Rörelsens intäkter	232	226	6	182
Resultat efter finansiella poster	2	0	2	1
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	93	88	5	
Lån	0	0	0	

Liseberg AB				
Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg.år
Rörelsens intäkter	1 438	1 602	-164	1 421
Resultat efter finansiella poster	-64	76	-140	221
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	33	42	-9	
Lån	2 424	1 629	795	
Avkastning på totalt kapital (%)	0	7	-7	

Got Event				
Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg.år
Rörelsens intäkter	266	217	49	211
Resultat efter finansiella poster	-166	-198	32	-127
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	25	24	1	
Lån	0	0	0	

Stadsteatern				
Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg.år
Rörelsens intäkter	91	95	-4	88
Resultat efter finansiella poster	-176	-170	-6	-161
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	34	38	-4	
Lån	0	0	0	

Näringsliv

Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg. år
Rörelsens intäkter	93	90	3	94
Resultat efter finansiella poster	-62	-49	-13	-51
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	69	68	1	
Lån	0	0	0	

Kluster Näringsliv redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -62 mnkr (-51), vilket är 13 mnkr lägre än budget och 11 mnkr lägre än föregående år.

Den främsta orsaken till den negativa avvikelsen mot föregående år är direkta kostnader samt nedskrivningar av lämnade kapitaltillskott och aktier med anledning av kommunfullmäktiges beslut att avveckla Johanneberg Science Park AB.

Interna bolag

Försäkrings AB Göta Lejon				
Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg.år
Rörelsens intäkter	232	234	-2	210
Resultat efter finansiella poster	43	14	29	31
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	48	43	5	
Lån	0	0	0	

Försäkrings Göta Lejon redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 43 mnkr (31), vilket är 29 mnkr högre än budget och 12 mnkr högre än föregående år.

Den positiva avvikelsen förklaras av att försäkringsersättningar ligger betydligt lägre än budget och kapitalavkastningen ligger över budget. Driftkostnader ligger något under budget. Cirka 27 mnkr sätts av till säkerhetsreserven som uppgår till 64 mnkr (maximalt tillåten reserv ligger på cirka 95 mnkr). Solvenskvoten per 2023-09-30 är 2,28 vilket innebär att bolaget ligger inom det av styrelsen satta intervallet mellan 1,5 och 2,5. Totalkostnadsprocenten (combined ratio) för egen räkning (efter avgiven återförsäkring) blev 78 procent (79) vilket innebär att 78 procent av premien efter avgiven återförsäkring går till skador och driftkostnader. Det innebär ett överskott på 22 procent av premien.

Göteborgs Stads Leasing				
Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg.år
Rörelsens intäkter	900	876	24	826
Resultat efter finansiella poster	46	27	19	41
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	34	35	-1	
Lån	1 456	1 241	215	

Göteborgs Stads Leasing redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 46 mnkr (41), vilket är 19 mnkr högre än budget och 5 mnkr högre än föregående år.

Den positiva avvikelsen härrör i huvudsak till operationell leasing där resultatet för helåret uppgår till 55,4 mnkr, vilket är 28,5 mnkr bättre än budget. Högre omsättning i kombination med lägre rörelsekostnader bidrar till resultatet. Försäljning av fordon har varit fler under perioden jämfört med budgeten. Anledningen är att många nya leveranser av fordon skedde under nov/dec 2022 innan klimatbonusen på elbilar försvann. Under året har äldre bilar blivit sålda med höga vinster då försäljning av bilar på begagnatmarknaden är gynnsam. Kostnaderna för gemensamma poster är dock 10,3 mnkr högre än budget pga.

högre ränta än budgeterad vilket påverkar resultatet negativt.

Regionala bolag

Gryaab AB				
Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg.år
Rörelsens intäkter	274	316	-22	421
Resultat efter finansiella poster	-24	-24	0	44
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	10	12	-2	
Lån	1 102	1 075	27	

Gryaab redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -24 mnkr (44), vilket är nollresultat jämfört med budget och 68 mnkr lägre än föregående år.

Bolaget styrde under 2023 mot ett budgeterat underskott uppgående till 24 mnkr. Budgetavvikelsen var marginell och uppgick till på 0,3 mnkr. Trots den marginella budgetavvikelsen har ekonomin under året inneburit betydande avvikelser på både intäkts- såväl som på kostnadssidan.

På intäktssidan avvek intäkterna negativt med 22 mnkr i jämförelse med budget. Den största avvikelsen utgörs av lägre biogasintäkter till följd av en mycket volatil energimarknad. På kostnadssidan uppgår de samlade negativa budgetavvikelserna till cirka 15 mnkr. Dessa utgörs främst av högre kostnader för fjärrvärme och vatten, räntekostnader, inhyrd personal samt frakter och transporter. De negativa avvikelserna vägs upp av minskade personalkostnader samt senarelagda projektkostnader.

Gryaab får enligt Lagen om Allmänna Vattentjänster (LAV) inte ta ut avgifter som överstiger verksamhetens självkostnader. Årets avgiftsuttag har uppgått till 294 mkr (333 mnkr) vilket motsvarar 74 procent av verksamhetens självkostnader (398 mnkr). Övrig finansiering (79,6 mnkr) har möjliggjorts genom bolagets övriga intäkter. Soliditeten har minskat och uppgår till cirka 10,4 procent (11,7 procent).

Renova AB				
Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg.år
Rörelsens intäkter	1 753	2 060	-307	1 730
Resultat efter finansiella poster	1	77	-76	60
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	28	32	-4	
Lån	1 262	1 074	188	
Avkastning totalt kapital (%)	1	3	-2	

Renovakoncernen redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 1 mnkr (60), vilket är 76 mnkr lägre än budget och 59 mnkr lägre än föregående år.

De bakomliggande orsakerna är flera men den enskilt största orsaken är låga intäkter från energiåtervinning av avfall på Sävenäs Avfallskraftvärmeverk. Mot budget tappar Renova 68 mnkr på energiintäkter. Det beror i sin tur på flera olika orsaker. Problem med leveranser av sk importavfall under hösten/vintern 2022/2023, lägre lokala volymer samt en stor planerad sommarrevision gjorde att antalet förbrända ton endast blev 485 000 ton jämfört med ett normalår då motsvarande volym ligger 535 000 – 545 000 ton. Varje ton motsvarar en behandlingsintäkt på mellan 600 och 1000 kr. Konjunkturen har påverkat med mindre mängder inom i stort sett alla materialslag. Fortsatt har kostnader varit höga för många olika insatsvaror.

Grefab				
Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg.år
Rörelsens intäkter	71	72	-1	71
Resultat efter finansiella poster	-2	0	-2	4
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	18	19	-1	
Lån	0	0	0	

Grefab redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -2 mnkr (4), vilket är 2 mnkr lägre än budget och 6 mnkr lägre än föregående år.

Det negativa resultatet beror främst på lägre intäkter och ökade kostnader för underhåll/reparationer. Underhållsåtgärder som var beslutade att utföras under 2022 genomfördes stället under 2023 och belastade resultatet.

Boplats Göteborg AB

Utfall 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg. år
Rörelsens intäkter	41	39	2	41
Resultat efter finansiella poster	8	-1	9	6
	2023-12-31	2022-12-31	Förändring	
Soliditet (%)	47	45	2	
Lån	0	0	0	

Boplats redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 8 mnkr (6), vilket är 9 mnkr högre än budget och 2 mnkr högre än föregående år.

Den positiva avvikelsen härrör från såväl högre intäkter, vilket beror på fler betalande bostadssökande än beräknat, som lägre kostnader, vilket bland annat beror på att konsulttjänster och övriga externa tjänster inte har använts i den takt som var planerat.

3.2.3 Investeringsredovisning

3.2.3.1 Projektredovisning investeringsobjekt, pågående och kommande projekt enligt investeringsplaner

Benämning projekt enl. inv. plan, i mnkr	KF beslutat (ja/nej)	Budget per projekt	Ack utfall tom perioden	Aktuell prognos för hela projektet	Beräknas färdigt (år, kv)

Koncernmoderbolaget Göteborgs Stadshus AB har inga investeringsprojekt. Bolagen i Stadshuskoncernen rapporterar sina investeringsprojekt i sina respektive årsrapporter.

Investeringar i mnkr	Utfall	Prognos	Budget	Utfall fg. år
Energi	1 734	1 800	2 100	1 200
Hamn	481	615	1 177	708
Lokaler	1 286	903	1 363	1 161
Bostäder	2 109	2 187	2 659	2 690
Kollektivtrafik	39	57	89	63
Turism, kultur och evenemang	1 004	1 007	1 015	916
Näringsliv	1	1	0	1
Försäkrings AB Göta Lejon	1	2	2	0
Göteborgs Stads Leasing AB	960	774	705	795
Gryaab AB	58	55	132	50
Renova	473	435	407	316
Grefab	8	8	15	9
Boplats Göteborg AB	0	0	0	0
Göteborg Stadshus AB (moderbolaget)	0	0	0	0
Eliminering	0	0	0	0
Koncern	8 154	7 844	9 664	7 909

Stadshuskoncernens investeringar för perioden januari-december uppgår till 8 154 mnkr, vilket är högre än under samma period föregående år, men 1 510 mnkr lägre än budget för året.

Inom Göteborg Energikoncernen genomförs investeringar framför allt i fjärrvärme, elnät, stadsfiber och fjärrkyla. Under året uppgår investeringarna till 1 734 mnkr, vilket är högre än motsvarande period föregående år, men 366 mnkr lägre än budget. Under året har bolaget fortsatt byta ut elmätare samt påbörjat utbyggnad av ny fjärrvärmeledning som binder samman Göteborgs och Mölndals fjärrvärmenät. Investeringar har även skett i elnätet som en förberedelse för nya verksamheter på Hisingen. Under året har även byggnationen av Rya biokraftvärmeverk påbörjats, vilket beräknas att vara färdigställt 2027.

Göteborgs Hamn AB redovisar investeringar i materiella anläggningstillgångar på 481 mnkr under året, vilket är lägre än budget, men högre än föregående år. Största delen avser blivande färjelokalisering i Arendal, med ytor och kajer samt ny

terminalbyggnad. Övriga investeringar avser främst betongreparationer i och renoveringar av kajanläggningar. En gränskontrollstation med lokaler för kontroll av livsmedel och jordbruksprodukter har färdigställts under 2023. Den negativa avvikelserna mot budget är till stor del en effekt av förseningar i projekt Skandiaporten. Samtliga godkännanden för projektet har nu erhållits från EU, byggetablering och start för genomförandefasen planeras under 2024.

Kluster Lokaler (Higabkoncernen), har under perioden genomfört investeringar om 1 286 mnkr, vilket är något lägre än budget, men högre än föregående år.

I Higab AB har investeringar i bland annat Slottsskogsrinken avslutats under året. Bolaget har fortsatt arbetet med nytt magasin för flera av stadens museer, Konstmuseets om- och tillbyggnad, samt utveckling av Feskekôrka, Dicksonska Palatset och Sahlgrenska Huset. Förstudien för arenakvarteret har färdigställts under 2023.

Göteborgs Stads Parkering AB har fortsatt arbetet, att tillsammans med Higab AB, utveckla parkeringsanläggning Masthuggskajen Väst, byggnation förväntas påbörjas under 2024. För att tillgodose parkeringsbehovet för Liseberg AB:s verksamheter och Volvos upplevelsecenter World of Volvo har ett parkeringshus med cirka 1 500 platser anlagts. Huvuddelen av anläggningen har tagits i bruk under 2023. Under 2023 har beslut tagits att arbete med ny detaljplan för Skeppsbron ska påbörjas och att allt pågående arbete med Skeppsbrogaraget avbryts.

Älvstranden Utveckling AB har fortsatt investera i flertalet pågående stadsutvecklingsprojekt, både på Norra och Södra Älvstranden. Under året har arbetet fortsatt med genomförandet av Halvön på Masthuggskajen.

Kluster Bostäder (Framtidenkoncernen), redovisar investeringar om 2 109 mnkr för året, vilket är lägre än föregående år och lägre än budgeterat. Avvikelserna förklaras till största delen med tidsförskjutningar. Under 2023 har koncernen färdigställt 369 bostäder för inflyttning, antalet bostäder i produktion är cirka 970.

Kluster Turism, kultur och evenemangs (Göteborg & Co-koncernen) investeringar består till största delen av Lisebergs Jubileumsprojekt med hotell och vattenpark och uppgår till 1 004 mnkr. Hotellet invigdes under våren 2023 och vattenparken beräknas vara klart 2024.

Göteborgs Stads Leasing AB investerar i finansiella och operationella leasingobjekt. Årets investering uppgår till 960 mnkr, vilket är högre än budget och föregående år. Den operationella leasingen avser framför allt fordon och maskiner inom stadens verksamheter. Den finansiella leasingen avser till stor del stadens It- och annan utrustning samt spårvagn M31 och M32 samt revisioner på dessa.

Renovakoncernen har under året fortsatt byggnationen av ny verkstad, vilken beräknas stå färdig 2024. Koncernen har även moderniserat rökgasrening i Sävenäs, projektet har färdigställts under 2023.

3.2.4 Bokslut

Femårsöversikt Koncernen	2023	2022	2021	2020	2019
Rörelsens intäkter (mnkr)	23 029	25 767	23 690	18 184	19 139
Rörelseresultat (mnkr)	725	1 929	3 638	1 442	2 210
Resultat efter finansiella poster (mnkr)	-99	1 470	3 176	930	1 632
Årets resultat (mnkr)	-93	1 247	2 834	734	1 255
Avkastning på eget kapital (%)	-0,4	5,0	12,6	3,5	6,1
Avkastning på totalt kapital (%)	1,0	2,4	4,9	2,0	3,2
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	1,1	2,9	5,9	2,5	4,1
Vinstmarginal (%)	-0,4	5,7	13,4	5,1	8,5
Balansomslutning (mnkr)	85 490	83 490	79 483	74 996	71 538
Anläggningstillgångar (mnkr)	77 295	74 216	70 602	68 369	64 423
Eget kapital (mnkr)	24 746	25 340	24 094	21 247	20 518
Soliditet (%)	28,9	30,4	30,3	28,3	28,7
Medelantal anställda	7 308	6 894	6 430	5 967	6 590

Definitioner:

- Avkastning eget kapital (underkoncerner/bolag), i procent - Resultat efter finansiella poster i förhållande till genomsnittligt eget kapital.
- Avkastning totalt kapital, i procent - Rörelseresultat plus finansiella intäkter i förhållande till genomsnittlig balansomslutningen.
- Avkastning sysselsatt kapital, i procent - Rörelseresultat plus finansiella intäkter i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital.
- Vinstmarginal, i procent - Resultat efter finansiella poster i förhållande till rörelsens intäkter.
- Soliditet - Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.
- Sysselsatt kapital - Totala tillgångar minus likvida medel (inklusive kortfristiga placeringar) minus ej räntebärande skulder (inklusive uppskjuten skatteskuld).
- Medelantal anställda - beräknas på individnivå och utifrån antalet heltidstjänster.

Stadshuskoncernens resultat efter finansiella poster uppgår till -99 mnkr (1 470) vilket är 1 569 mnkr lägre än föregående år. Årets jämförelsestörande poster uppgår totalt till -746 mnkr (549) varav realisationsvinster 78 mnkr (802), realisationsförluster -29 mnkr (-249), återföring tidigare nedskrivningar/nedskrivningar -568 mnkr (-4) samt förgäveskostnader -227 mnkr.

Stadshuskoncernens resultat rensat från jämförelsestörande poster visar ett utfall på 647 mnkr (921), vilket är 274 mnkr lägre än föregående år.

Koncernens marknadsvärden i fastigheter 2023-12-31 är 142 mdkr. Det är en minskning med 6 mdkr jämfört 2022-12-31. Det bokförda värdet är 48 mdkr. Nedskrivningarna i 2023 års bokslut motsvarar 1,2% av bokfört värde och 0,4% av marknadsvärden.

Balansomslutningen har jämfört med 2022 ökat med drygt 2,0 procentenheter. Soliditeten har minskat med 1,5 procentenheter. Detta som en effekt av högre balansomslutningen, orsakad av ökade investeringar och där minskning av det egna kapitalet överstiger ökningen av lånevolymen. Vid utgången av året hade koncernen en total lånevolym på 47 416 mnkr (43 940).

Utfall av koncernens bokslutsdispositioner

Koncernmoderbolaget Göteborgs Stadshus AB ska, i enlighet med bolagets ägardirektiv, svara för finansiell samordning inom Stadshuskoncernen. Koncernens skattebelastning ska dessutom i första hand ske i Stadshus. Stadshus styrelse beslutade om förslag till dispositioner på styrelsemöte den 23 oktober 2023, därefter fattade kommunstyrelsen beslut om dessa, vilket skedde den 29 november. Stadshus ska därefter återkomma med information om slutligt utfall av dispositionerna med förklaring av eventuella avvikelser.

Förslaget innebär att Stadshus erhåller netto 90% av årets resultat från Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB, Higab AB och Göteborgs Stads Parkerings AB. Dessutom görs ett uttag på 90% av årets resultat i Got Event AB. Enligt förslaget uppgår nettoutbytet till 816 mnkr, i syfte att finansiera koncernbidrag i enlighet med kommunfullmäktiges budget, Stadshus ränte- och skattekostnader, Gothenburg European Office samt utdelning till staden.

Förslaget innehåller även ett uttag av kvarvarande reavinster från Göteborg Energi AB, Higab AB och Göteborgs Stads Parkerings AB på 826 mnkr, i syfte att återbetala förvärvslån i Stadshus AB, som förfaller under 2024.

Samtliga transaktioner har genomförts i enlighet med förslaget i årsbokslutet. Slutligt bokföringsmässigt resultat i Göteborgs Stadshus AB uppgår till 2 175 mnkr. Resultatnivån är en konsekvens av anteciperade utdelningar i syfte att amortera förvärvslån. Slutligt skattemässigt resultat för Göteborgs Stadshus AB uppgår till 0 mnkr, prognos i förslag 25 mnkr. Detta innebär en skattekostnad på 0 mnkr, 25 mnkr lägre än i förslaget.

3.3 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.3.1 Kommunalt ändamål och befogenheter

En sammanställning av bolagens yttranden från årsrapporterna för 2023 visar att samtliga bolag i Stadshuskoncernen beskriver hur de bedrivit sin verksamhet under året. Samtliga bolag utom Göteborgs Hamn och Grefab redovisar en tydlig bedömning att de bedrivit sin verksamhet i linje med kommunens ändamål med sitt ägande av bolaget och att de följer de principer som framgår av 3 § i bolagsordningen.

Kommunallagen stadgar att kommunstyrelsen i årliga beslut för varje bolag ska pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Varje bolagsstyrelse ska därför i anslutning till årsrapporten och i årsredovisningen redovisa och yttra sig om den verksamhet bolaget bedrivit under året varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet. Som stöd för kommunstyrelsens prövning har Stadshus sammanställt bolagens yttranden i Årsrapporterna och granskat dessa. Sammanställningen utgör, tillsammans med övrig information av väsentlig och strategisk karaktär - del av kommunstyrelsens underlag för sin bedömning av om bolagen bedrivit kompetenslig verksamhet inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Särskilt om Göteborgs Hamn AB

I delårsrapport augusti och i årsrapportens avsnitt 2.1.2 Övrig väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen kommenteras Göteborgs Hamns förvärv av aktier i det havsbaserade vindkrafts-projektet Västvind. Utifrån Stadshus uppdrag att bidra till kommunstyrelsens utökade uppsiktsplikt vill Stadshus uppmärksamma kommunstyrelsen på att bolaget gjort en snäv bedömning av ärendets principiella beskaffenhet och att det finns all anledning att problematisera om investeringen är förenlig med bolagets kommunala ändamål och uppdraget i bolagets ägardirektiv.

3.3.2 Övriga beslut och/eller uppdrag

3.3.2.1 Sammanställning av kommunfullmäktiges uppdrag till bolagsklustren

Nedan följer en sammanställning från december månad av antal och status för de uppdrag som riktats till bolagen i Stadshuskoncernen från kommunfullmäktige, i och utanför budget. I huvudsak visar uppföljningen följande:

- Totalt 31 unika* uppdrag (totalt 48) är pågående. Motsvarande siffra per augusti 2023 var 44 unika uppdrag (totalt 94).
- Totalt har 4 uppdrag (3 unika) status Ej påbörjat. Samtliga av dessa uppdrag tilldelades under 2023 utanför budgetbeslut
- Totalt återstår 5 uppdrag (5 unika) från 2020, 2021, 2022 års budgeterar att avslutas. Dessa uppdrag har en längre tidshorisont än ett år och avser:
 - genomlysning av bolagens kapitalstruktur (Stadshus AB), utveckla beredskapsorganisation (Göteborg Leasing AB), ombyggnad av konstmuseum (Higab) samordna insatser för omställning till ett elektrifierat transportsystem (Business Region Göteborg AB) och implementera det näringslivsstrategiska programmet (Business Region Göteborg AB)
- Sedan föregående rapportering (2023-09-19) har ett nytt uppdrag tillkommit som tilldelats ett bolag.

*Med unika menas att ett uppdrag endast räknas som ett, oavsett om det riktats till flera bolag.

	Ej påbörjade	Pågående	Pågående med avvikelse	Totalt
Budgetuppdrag från KF:s budget 2023	0	11	1	12
Budgetuppdrag från KF:s budget 2022	0	2	0	2
Budgetuppdrag från KF:s budget 2021	0	1	0	1
Budgetuppdrag från KF:s budget 2020	0	2	0	2
Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför budgetbeslut	4	26	1	31
Övrigt: Hemställan, Anmodan från kommunstyrelsen till nämnder/styrelser	0	0	0	0
Totalt	4	42	2	48

Från och med 2023 ingår hemställan och anmodan från kommunstyrelsen till nämnder/styrelser i kategorin Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför budgetbeslut.

Årsrapport 2023 Bolag

Göteborgs Stadshus AB (Egen verksamhet)

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen	5
2.1	Verksamhetens utveckling	5
2.1.1	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	5
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	6
2.2.1	Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika.	6
2.2.2	Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön. 6	
2.2.3	Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.....	6
2.2.4	Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.	6
2.2.5	Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.	6
2.2.6	Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.....	6
2.2.7	Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.....	7
3	Övrig uppföljning till kommunstyrelsen	8
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	8
3.1.1	Väsentliga personalförhållanden	8
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området.....	8
3.2	Ekonomisk uppföljning	8
3.2.1	Analys av årets utfall	8
3.2.2	Bokslut	9
3.3	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	9
3.3.1	Kommunalt ändamål och befogenheter	9
3.3.2	Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	10
3.3.3	På vilket sätt har styrelsen begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?	11
4	Styrinformation till styrelsen	12
4.1	Göteborgs Stadshus AB	12

4.2	Gothenburg European Office AB	13
4.3	Redovisning av fullgjorda uppdrag från KF/KS i och utanför budget	13
4.4	Redovisning av övriga uppdrag från KF/KS i och utanför budget	14

Bilagor

Bilaga 1: Barnbokslut 2023 - Göteborgs Stadshus AB

1 Sammanfattning

Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) inklusive filialen Gothenburg European Office (GEO) bedöms under året fullgjort sitt uppdrag enligt ägardirektiv och i allt väsentligt följt de verksamhetsplaner för bolaget och för GEO som fastställts för 2023. Samtliga av de uppdrag som tilldelats bolaget i kommunfullmäktiges (KF) budget för 2023 har förklarats fullgjorda. Från 2022 års budget kvarstår ett uppdrag som delrapporterats och beräknas slutrapporteras under våren 2024.

2 Väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Kommunfullmäktiges krav på utdelning, 315 mnkr, och kapitaltillskott (koncernbidrag), 413 mnkr, till vissa verksamheter för 2023 är inte fullt möjlig utan avvikelse från praxis
Orsak till att avvikelsen uppstått
Kommunfullmäktiges krav på utdelning, 315 mnkr, och kapitaltillskott (koncernbidrag), 413 mnkr, till vissa verksamheter med kassaflöden från löpande verksamhet inte är möjlig utifrån bolagens årsresultat och den uttagspraxis som tillämpats de senaste åren.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Utdelningen tillfaller ägaren, kommunen Göteborgs Stad. Stadshus kan inte överblicka konsekvenserna för kommunen av en eventuellt utebliven eller lägre utdelning.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Moderbolagets organisation, medarbetare och chefer bedöms inte påverkas av avvikelsen.
Ekonomiska konsekvenser
En utdelning till ägaren Göteborgs Stad innebär, oavsett om den sker genom ett ökat uttag av kassaflöden från årets resultat eller från utdelning av bolagens ackumulerade vinster från tidigare år, att Stadshuskoncernens egna kapital minskar och att möjligheten till självfinansiering av investeringar minskar. Vidare är koncernens kapital i allt väsentligt återinvesterat i verksamheten. Det innebär att en utdelning kommer att finansieras genom lån i Göteborgs Stadshus AB eller indirekt i dotterbolagen när de behöver finansiera investeringar. Stadshus gör bedömningen att det är möjligt att 2023 frångå praxis utan att koncernens eller enskilda bolags soliditet försämras nämnvärt.
Vidtagna åtgärder
Stadshus förslag till bokslutsdispositioner, som därefter beslutades av kommunstyrelsen, innebär ett avsteg från praxis med 50-procentiga uttag. 2023 görs ett uttag ur de resultatgivande bolagen med 90 procent av resultat efter finansnetto i koncernbidrag. 2023 kommer även 90 procent av Got Events överskott tas in i den finansiella samordningen. Stadshus gör bedömningen att det är möjligt att 2023 frångå praxis utan att koncernens eller enskilda bolags soliditet försämras nämnvärt men att uttag på den nivån över tid inte är hållbart.

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

2.2.1 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika.

Stadshus bedöms inte kunna bidra väsentligt till måluppfyllelse. Utifrån sitt ägardirektiv saknar bolaget möjlighet att påverka de områden och behov av förändringar som anges för målet i KF:s budget.

2.2.2 Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön.

Stadshus bedöms inte kunna bidra väsentligt till måluppfyllelse. Utifrån sitt ägardirektiv saknar bolaget möjlighet att påverka de områden och behov av förändringar som anges i inriktningarna för målet i KFS:s budget.

2.2.3 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.

Stadshus bedöms inte kunna bidra väsentligt till måluppfyllelse. Utifrån sitt ägardirektiv saknar bolaget möjlighet att påverka de områden och behov av förändringar som anges för målet i KF:s budget. Stadshus har mycket litet eget klimatavtryck och delar sedan 2023 lokaler med stadsledningskontoret. Klimatomställningsarbetet i koncernen har identifierats som ett särskilt viktigt område för bolaget att följa under mandatperioden och framåt. Stadshus följer stadens Miljö- och klimatprogram, har inrättat ett miljöledningssystem och stödjer Miljöförvaltningen aktivt i arbetet.

2.2.4 Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.

Stadshus bedöms inte kunna bidra väsentligt till måluppfyllelse. Bolaget följer de regler/riktlinjer som gäller i staden och omhändertar arbetsmiljöproblem i det ordinarie arbetsmiljöarbetet.

2.2.5 Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.

Stadshus bedöms inte kunna bidra väsentligt till måluppfyllelse. Stadshus har mycket låg sjukfrånvaro och saknar behov av förändringar likt det som anges för målet i KF:s budget.

2.2.6 Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.

Stadshus bedöms inte kunna bidra väsentligt till måluppfyllelse. Stadshus följer stadens regler/riktlinjer, använder ramavtal, har få egna upphandlingar och saknar därför behov av förändringar likt det som anges för målet i KF:s budget.

2.2.7 Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.

Stadshus är tillsammans med kommunstyrelsen huvudansvariga för målet. Stadshus har i planerings- och uppföljningsprocessen nära samarbete med stadsledningskontoret och samverkar för måluppfyllelse. Staden har en gemensam struktur för planering och uppföljning och arbete pågår för att systematisera uppföljningen av uppdrag, program och planer och budget, både genom uppföljningssystem och uppföljningsportal.

Stadshus två budgetuppdrag från 2022 om dels ett finansiellt ramverk, dels genomlysning av bolagens kapitalstruktur syftar båda till ökad transparens och resurseffektivitet inom stadshuskoncernen. Den beslutade modellen för systematiskt arbete med kapitalstrukturen inom Stadshuskoncernen syftar till att stärka kommunfullmäktiges insyn i, och förståelse kring respektive bolags kapitalstruktur och därmed möjliggöra en mer aktiv ägarstyrning. Den föreslagna Riktlinjen för direktavkastning är avsedd att användas som stöd och vägledning vid framtagande av kommunfullmäktiges budget. Riktlinjen etablerar grundläggande principer, definitioner och gränsvärden som tillsammans skapar ett vägledande transparent regelverk för beräkning av direktavkastning (utdelning och kapitaltillskott) från Stadshuskoncernen.

Stadshuskoncernens resultatnivåer är i år och minst under ett par år framåt vikande jämfört tidigare år, vilket Stadshus rapporterat om i bland annat i delårsrapporter och i förutsättningar för budget under ett par år. Kommunfullmäktige har möjlighet att ta initiativ till en tydligare ekonomisk styrning av bolagen i syfte att tydliggöra resultatkrav samt skapa en långsiktigt hållbar och förutsägbar direktavkastning (utdelning och kapitaltillskott) samtidigt som förutsättningar för bolagens långsiktiga förmåga att bidra till samhällsnytta bibehålls.

En effektiv och transparent styrning bygger på välutvecklade strukturer men behöver vila på en kultur som understödjer beslutad styrning. Stadshus kan konstatera att förståelsen för grundläggande förutsättningar för, och styrning av de kommunala bolagen varierar i styrelser och bolagsledning. Vidare har Stadshus över tid kunnat konstatera olikheter i bolagens följsamhet mot kommunfullmäktiges samlade styrning. Det tar sig exempelvis uttryck i hållningen till offentlighet och sekretess, kommunfullmäktiges styrning mot samordning i kommunkoncernen inom olika områden samt i bolagens värdering av kommunfullmäktiges rätt att ta ställning i ärenden av principiell karaktär. Stadsledningskontorets politikerutbildning och Stadshus pågående styrelseutbildning är aktiviteter som syftar till en ökad förståelse och en kultur som bidrar till kommunfullmäktiges mål om en transparent och effektiv styrning.

3 Övrig uppföljning till kommunstyrelsen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Väsentliga personalförhållanden

	2021	2022	2023
Total sjukfrånvaro (%)	0,6	1,2	0,8
Bolagsextern personalomsättning (%)	8,3	7,7	7,1
Antal årsarbetare	15	16	15

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

I och med att tjänsten som bolagsansvarig för kluster *Turism, Kultur och Evenemang, Näringsliv och Interna bolag* tillträdde första september är samtliga tjänster i bolaget tillsatta. Inga planerade rekryteringar finns i nuläget och eventuella pensionsavgångar förväntas först ske tidigast från och med 2025.

Det utvecklingsarbete som påbörjades under våren 2023 utifrån medarbetarenkätens resultat är i sin slutfas och kommer slutföras under första kvartalet 2024. Resultatet av arbetet medför visst fortsatt arbete som omhändertas inom ramen för bolagets ordinarie verksamhetsplanering. Programmet utvecklande medarbetarskap (som tagits fram för stadsledningskontoret) slutfördes under hösten.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Analys av årets utfall

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	30	30	0	29	30
Rörelsens kostnader	-26	-35	9	-24	-25
Rörelseresultat	4	-5	9	5	5
Resultat från andelar i koncernföretag	1 847	-413	2 259	-75	-355
Finansnetto	-61	-70	9	-43	-38
Resultat efter finansiella poster	1 790	-488	2 278	-113	-387

3.2.2 Bokslut

Resultat efter finansiella poster uppgår för moderbolaget till 1 790 mnkr (-113). Bolagets totala intäkter (som i huvudsak är koncerninterna) uppgick till 30 mnkr (29). Bolagets administrativa kostnader för verksamheten i Göteborg uppgick 2023 till 21 mnkr (19) varav personalkostnader 14 mnkr (14). Kostnaderna för verksamheten i Bryssel (GEO) uppgick 2023 till 5 mnkr (5). De externa intäkterna för GEO uppgick till 0,4 mnkr (0,4).

Räntekostnaderna har ökat och uppgick till -61 mnkr (-43). Övriga finansiella poster består av koncernbidrag till bolag med underskott -413 mnkr och nedskrivningar om -78 mnkr (BRG) samt utdelning 2 336 mnkr (Göteborgs Energi 752 mnkr, Higab 1 503 mnkr, Göteborgs Hamn 49 mnkr och Göteborg & Co 32 mnkr).

Sammantaget erhåller bolaget 270 mnkr i koncernbidrag, lämnar 155 mnkr i koncernbidrag, erhåller 2 336 mnkr i utdelning samt lämnar aktieägartillskott om 59 mnkr. Slutligt skattemässigt resultat för Göteborgs Stadshus AB är 0 mnkr vilket innebär en skattekostnad på 0 mnkr. Resultat efter skatt uppgår till 2 175 mnkr (496).

Balansomslutningen har jämfört med 2022 ökat med 4,3 procentenheter, från 20 827 mnkr till 21 717 mnkr. Det egna kapitalet (exklusive del av obeskattade reserver) ökade från 15 340 mnkr till 16 123 mnkr och soliditeten har förändrats från 74 procent till 78 procent. Vid utgången av året hade moderbolaget en lånevolym på 3 956 mnkr (4 971).

3.3 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.3.1 Kommunalt ändamål och befogenheter

Styrelsen och verkställande direktören bedömer att Stadshus verksamhet är i linje med kommunens ändamål med sitt ägande av bolaget och att bolaget följer de principer som framgår av 3 § i bolagsordningen.

Stadshus utgör moderbolag för stadens hel- och delägda bolag. Ändamålet med bolaget är att främja en aktiv ägarstyrning av stadens bolag med utgångspunkt i kommunfullmäktiges ägardirektiv, budget och andra styrande inriktningsdokument. Bolaget ska tillsammans med stadens övriga verksamheter skapa nytta för staden och dess invånare samt medverka i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle. Bolaget ska även svara för den finansiella samordningen inom koncernen.

Huvudsakliga moment i syfte att uppnå det kommunala ändamålet har under året varit:

- Ägardialoger har hållits med regionala bolag. Resultat återredovisas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige under våren 2024.
- Ägardialoger har genomförts med Förvaltning AB Framtiden, Göteborgs Hamn AB, Göteborgs Energi AB, Göteborgs & Co AB och Higab AB. Resultat har återredovisas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- Den finansiella samordningen och styrningen har genomförts i enlighet med stadens regler och praxis.
- Under året har Stadshus genomfört styrelseutbildning som samtliga styrelser i helägda och regionala bolag varit inbjudna till.

- Samtliga budgetuppdrag som riktats till bolaget av kommunfullmäktige i 2023 års budget har omhändertagits under året. Uppdraget att genomlys bolagens kapitalstruktur och föreslå förändringar har delrapporterats och beräknas slutföras under första kvartalet 2024.

Bolaget ska inhämta Göteborgs kommunfullmäktiges ställningstagande innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas. Under 2023 har ett (1) sådant ställningstagande inhämtats gällande hanteringsordning av förvärvslån inom Göteborgs Stadshus AB. (KF 2023-04-27 § 24 0158/2).

3.3.2 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

Stadshus gör en sammanfattande bedömning att bolaget totalt sett har en stark eller tillräckligt effektiv följsamhet mot riktlinjen för styrning, uppföljning och kontrollkrav på systematik. Bedömningen är densamma som gjordes för 2022. Inom område *Åtgärder och förbättringsarbete* gjordes då bedömning att ett visst förbättringsbehov fanns med hur organisationen följer utvecklingsarbeten för att effekterna ska bli som det är tänkt. Under 2023 har tidigare utvecklingsarbete i bolaget har setts över för att se vilka delar som behöver revideras, förbättras eller utgå. Ett internt förbättringsarbete med fokus på bland annat roller och ansvar, medarbetarskap och identitet har pågått under hela 2023 och kommer slutföras under 2024. Syftet med detta har bland annat varit att tydliggöra vilka områden bolaget måste prioritera för att få största möjliga nytta sett till mål och resurser.

Redovisningen nedan av utvärderingen av systemet följer områdesindelningen i anvisad utvärderingsmodell. Stadshus är ett moderbolag med endast ett totalt anställda som har ett administrativt lednings- och styrningsuppdrag. Riktlinjen styrning, uppföljning och kontrollkrav på systematik tillämpas därför i den kontexten.

Kultur

Område Kultur bedöms vara en styrka för Stadshus. Bolagets lilla organisation möjliggör korta beslutsvägar och direkt dialog mellan ledning och medarbetare, vilket minskar risken för oetiskt eller oönskat beteende. Som moderbolag behöver bolaget vara ett föredöme, vilket medför att sådana risker diskuteras löpande för att säkerställa att oetiskt eller oönskat beteende inte inträffar.

Planering och uppföljning

Område Planering och uppföljning bedöms ha tillräckligt effektiv hantering. Bolaget har en väl fungerande process för intern styrning, uppföljning och kontroll. Utvärdering av resultatet från föregående period görs till stor del systematiskt och förbättringar inarbetas inför kommande perioder.

Riskbaserad styrning

Område Riskbaserad styrning bedöms ha tillräckligt effektiv hantering. Samlad riskbild finns för bolaget och revideras årligen. Den interna kontrollplanen följs upp inom ramen för planering- och uppföljningsprocessen. Riskbild och förbättringsåtgärder följdes under 2023 upp i samband med ordinarie uppföljningstillfällen (mars, augusti och december).

Åtgärder och förbättringsarbete

Område Åtgärder och förbättringsarbete bedöms ha tillräckligt effektiv hantering. Bolagets lilla organisation medför att direkt rapportering och hantering av allvarliga avvikelser och brister till närmaste överordnad kan se snabbt och effektivt. Som moderbolag behöver bolaget vara ett föredöme vilket medför att brister och problem i verksamheten måste analyseras och åtgärdas utan dröjsmål.

Under större delen av 2023 har ett internt förbättringsarbete med fokus på bland annat roller och ansvar, medarbetarskap och identitet pågått, vilket slutförs under 2024.

3.3.3 På vilket sätt har styrelsen begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Insats/åtgärd	Effekt/besparing
Minimerad intern administration genom införande av Ciceron	På grund av att systeminförandet av Ciceron förskjutits har den förväntade positiva effekten som det medför förskjutits in på 2024.
Effektiviserad rapportering och analys av finansiella data för koncernen	Arbete pågår med att automatisera vissa rapporter som Stadshus löpande måste ta fram genom att använda digitala verktyg som staden redan har tillgång till.

4 Styrinformation till styrelsen

4.1 Göteborgs Stadshus AB

Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) inklusive filialen Gothenburg European Office (GEO) bedöms under året fullgjort sitt uppdrag enligt ägardirektiv och i allt väsentligt följt de verksamhetsplaner för bolaget och för GEO som fastställts för 2023. Samtliga av de uppdrag som tilldelats bolaget i kommunfullmäktiges (KF) budget för 2023 har förklarats fullgjorda. Från 2022 års budget kvarstår ett uppdrag som delrapporterats och beräknas slutrapporteras under våren 2024.

I januari 2023 beslutade kommunfullmäktige om reviderad bolagsordning och reviderat ägardirektiv för bolaget. Vidare beslutade kommunfullmäktige fastställa revision av Göteborgs Stads riktlinje för ägarstyrning. I riktlinjen förändras förutsättningar för genomförande av ägardialoger och styrelsen har dessutom beslutat flytta ägardialogerna från september till maj/juni för att de bättre ska knytas an till budgetprocessen. Ett arbete med att förändra bolagets ägardialogsprocess har genomförts under året. Fem ägardialoger med helägda bolag har genomförts och återrapporterats. Ägardialoger med de regionala bolagen har genomförts.

Under året har styrelseutbildning förberetts och genomförts för samtliga hel- och majoritetsägda bolag. Målgruppen var styrelseledamöter och suppleanter, lekmannarevisorer, arbetstagarrepresentanter, VD och styrelsesekreterare. Totalt bjöds 391 personer in varav 65 procent deltog i del av utbildningen och 45 procent fullföljde samtliga tre moment i utbildningen.

Under året har ett flertal ärenden av principiell karaktär beretts av bolaget. Bland de mest resurskrävande märks Göteborg Energis investeringar i Rya BioKVV och pelletspanna i Riskulla Mölndal. Ärendena exemplifierar Stadshus och stadsledningskontorets effektiva beredningssamverkan där medarbetare från de bägge organisationerna arbetar tillsammans genom bägge beredningarna.

Under året har bolaget startat upp det koncerngemensamma arbetet med att förbereda hela bolagskoncernen för tillkommande regulatoriska krav från EU som nytt direktiv för hållbarhetsrapportering och Taxonomin för gröna investeringar. Förberedelsearbetet är omfattande för att kunna leva upp till kraven som gäller från verksamhetsåret 2025 och där Stadshus som moderbolag har ett obligatoriskt ansvar för koncernens hela rapportering.

Stadshus verksamhetsutveckling genom digitalisering följer stadens övergripande utveckling. Under året har ett omfattande arbete gjorts inför införande av Digital navet och process för politisk ärendehantering i stödsystemet Ciceron. De nya arbetssätten och systemstöden infördes under hösten.

Med bakgrund av försämrat totalindex för Hållbart medarbetarengagemang (HME) 2022 har ett arbete gjorts inom områdena organisatorisk utveckling, grupputveckling och individuell utveckling. Det har bland annat mynnat ut i att överenskomna förhållningssätt i arbetsgruppen, ett arbete med roll- och ansvarsbeskrivningar och en gemensam identitetsbeskrivning. Arbetet fortsätter in i 2024 då det ytterligare konkretiseras i åtgärdsplan och i bolagets nedbrutna verksamhetsplan.

4.2 Gothenburg European Office AB

Gothenburg European Office:s (GEO) verksamhet återredovisas till Stadshus styrelse och till kommunstyrelsen i en särskild årsrapport. En kortare sammanfattning följer nedan.

Under 2023 har GEO fortsatt arbeta inom de prioriterade områdena *Hållbar stads- och samhällsutveckling* samt *Innovation och digitalisering*. GEO:s fokus har legat på påverkansarbete gällande det reviderade avloppsvattendirektivet (förkortat UWWTD), förordningen för restaurering av natur och luftkvalitetsdirektivet genom möten både med EU-kommissionen och Europaparlamentet. GEO har även deltagit i utformningen av regler kring avfallshantering och förordningen om artificiell intelligens.

Exempel på projekt med EU-finansiering där GEO deltagit i ansökningsförberedelser under året är ett projekt som fokuserar på att hantera urbana värmeöar (Stadsbyggnadsförvaltningen), och ett för att klimatsäkra samhällskritisk infrastruktur (Exploateringsförvaltningen). Totalt tilldelades projekten 6 miljoner euro respektive 7,4 miljoner euro. GEO har även skrivit Göteborgs ansökan om att bli mentorstad i EU-initiativet Intelligent Cities Challenge. Mentorskapet innebär att Göteborg visar upp sina samarbeten med näringslivet, till exempel handslaget med byggföretagen. Därtill har GEO arrangerat olika seminarier under året, bland annat om kompetensförsörjning, om fjärrvärmens roll och om HBTQI-arbete.

4.3 Redovisning av fullgjorda uppdrag från KF/KS i och utanför budget

Stadshus vill här uppmärksamma styrelsen på de uppdrag som tilldelats bolaget och som har genomförts/avslutats sedan föregående rapportering.

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
<p>Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar.</p> <p>Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</p>	<p>✓ Avslutad</p> <p>Tertial 3 2023 2024-02-06</p> <p>Stadshus utgår ifrån befintlig styrning för området och bedömer att särskilda åtgärder i nuläget inte krävs. Från 2025 medför nya EU-regler att bolaget kommer redovisa ESG-faktorer för koncernen i årsredovisningen. Avslutas av styrelsen 2024-02-19.</p>

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
<p>Göteborgs Stads nämnder och styrelser får i uppdrag att analysera climateffekternas påverkan och konsekvenser för sin verksamhet, samt identifiera och nominera åtgärdsbehov till stadens kommande klimatanpassningsplan. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast kvartal 3 2023.</p> <p>Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut</p>	<p>✓ Avslutad</p> <p>Tertial 3 2023 2024-02-09</p> <p>Påverkan och konsekvenser av climateffekterna för Stadshus verksamhet omhändertas i SLK:s egna analys. Detta deluppdrag avslutas härmed. Stadshus stödjer SLK i det fortsatta arbetet med planen.</p>
<p>Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att, i samverkan med Higab, utreda hur ett avkastningskrav för Älvstranden Utveckling AB skulle kunna utformas. Uppdraget återrapporteras i Göteborgs Stadshus AB.</p> <p>Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut</p>	<p>✓ Avslutad</p> <p>Tertial 3 2023 2024-01-11</p> <p>Samverkan har skett med Higab och uppdraget har avslutats (Stadshus 2023-11-20 § 124).</p>

4.4 Redovisning av övriga uppdrag från KF/KS i och utanför budget

Här redovisas övriga uppdrag som tilldelats bolaget av KF/KS i och utanför budget och som är pågående eller ej påbörjade.

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
<p>Göteborg Stadshus AB och Göteborg Energi AB får i uppdrag att ta fram en färdplan för verksamheten så att en nedläggning av Rosenlundsverket blir möjlig till år 2040–2045. Bolagen ska fokusera på en process utan kapitalförstörelse, och återkomma till kommunstyrelsen med kontinuerlig uppdatering gällande planen.</p> <p>Uppdragsår 2019 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut</p>	<p>🟢 Pågående</p> <p>Tertial 3 2023 2024-02-09</p> <p>Göteborg Energi har informerat om att den tidigare kommunicerade tidpunkten, kvartal fyra 2023, är förskjutet till andra kvartalet 2024.</p>
<p>Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att genomföra en genomlysning och föreslå förändringar av bolagens kapitalstruktur.</p> <p>Uppdragsår 2022 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</p>	<p>🟢 Pågående</p> <p>Tertial 3 2023 2024-01-11</p> <p>Uppdraget förväntas slutredovisas för styrelsen i mars 2024. Därefter vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.</p>

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
<p>Business Region Göteborg AB får i uppdrag att i samråd med Göteborgs Stadshus AB och Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola arbeta fram förslag på justeringar i Lindholmen Science Park AB:s aktieägaravtal, ägardirektiv och bolagsordning samt återkomma till kommunfullmäktige med förslag på förändringar.</p> <p><i>Uppdragsår 2023</i></p> <p><i>Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut</i></p>	<p> Pågående med avvikelser</p> <p>Tertial 3 2023 2024-01-11</p> <p>Inväntar resultat av BRG:s förstudie om nya programområden för Lindholmen Science Park innan uppdraget kan påbörjas. Förstudien beräknades vara klar i december, men är nu förskjuten till januari 2024.</p>

Barnbokslut 2023

Göteborgs Stadshus AB (Egen verksamhet)

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Barnbokslut	4
2.1	Förändringar i verksamheten samt resurssättning som påverkat barnrättsarbetet	4
2.2	Analys	4
2.2.1	Summering av föregående års utvecklingsområden och insatser	4
2.2.2	Förflyttningar i arbetet med de grundläggande artiklarna och övriga artiklar	4
2.3	Det nya nuläget och vägen framåt	5

1 Inledning

Barnbokslutet för 2023 redogör för de resultat verksamhetens barnrättsarbete åstadkommit under året. Stadshus har utgått stadsledningskontorets från *Vägledning – att upprätta barnbokslut*. Barnbokslutet gäller endast moderbolagets verksamhet och ska enligt anvisningen bifogas som bilaga till årsrapporten.

Bakgrund till barnboksluten

Kommunfullmäktige uppdrog 2020-06-16, § 20 till kommunstyrelsen att ta fram en stadenövergripande barnrättsplan, samt till samtliga nämnder och styrelser att årligen upprätta ett barnbokslut. Barnrättsplanen antogs av kommunfullmäktige 2022-06-09 § 12.

Verksamhetens påverkan på barn

Stadshus är ett administrativt moderbolag utan någon extern verksamhet som riktar sig direkt mot medborgare eller företag. Bolagets uppdrag är bland annat att bidra till kommunfullmäktiges förutsättningar att besluta i frågor som rör bolagen och medverka till att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Inom ramen Stadshus uppföljning av bolagens verksamhet kan Stadshus uppmärksamma kommunfullmäktige på olika områden, till exempel barns rättigheter.

Stadshus yttrar sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt från de direktunderställda respektive dotterdotterbolagen som ska till kommunfullmäktige för ställningstagande. Stadshus ska i sin beredning komplettera med ett koncernperspektiv. Konsekvenserna av beslutet i ett sådant ärende ska redan vara bedömda av det ansvariga bolaget utifrån de tre dimensionerna, varav den sociala dimensionen innefattar inverkan för barn. För uppdrag som riktats direkt till Stadshus av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller på annat sätt ska bolaget säkerställa att konsekvenser för barn omhändertas i beredningen av ärendet i de fall det bedöms vara relevant.

2 Barnbokslut

2.1 Förändringar i verksamheten samt resurssättning som påverkat barnrättsarbetet

Inga förändringar har skett i verksamheten som påverkar barn direkt eller indirekt sedan förra barnbokslutet. Stadshus har stöttat stadsledningskontoret med att ta fram en frivillig mall i Stratsys som kan användas för upprättande av barnbokslutet för både förvaltningar och bolag.

Inga särskilda resurser (personella och ekonomiska) har satts in i arbetet för att förbättra barns villkor. I Stadshus ansvarar verksamhetscontroller för att bevaka området och stödja stadsledningskontoret.

2.2 Analys

2.2.1 Summering av föregående års utvecklingsområden och insatser

Prioriterade utvecklingsområden	Insatser	Förväntade resultat	Koppling till barnrättsplanens insatser

Inga särskilda områden har identifierats i föregående års barnbokslut.

2.2.2 Förflyttningar i arbetet med de grundläggande artiklarna och övriga artiklar

2.2.2.1 Artikel 2 – principen om icke diskriminering

Inga särskilda åtgärder har vidtagits av bolaget under året som kan kopplas till artikeln.

2.2.2.2 Artikel 3 – barnets bästa

Inga särskilda åtgärder har vidtagits av bolaget under året som kan kopplas till artikeln. Utifrån de uppdrag och ärenden som hanterats av Stadshus under året har det inte funnits behov av att belysa barnperspektivet särskilt.

2.2.2.3 Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling

Inga särskilda åtgärder har vidtagits av bolaget som kan kopplas till artikeln. Utifrån de uppdrag och ärenden som hanterats av Stadshus under året har det inte

funnits behov av att samverka med interna/externa aktörer för att säkerställa att barn får sina rättigheter tillgodosedda.

2.2.2.4 Artikel 12 – barns rätt till delaktighet

Inga särskilda åtgärder har vidtagits av bolaget som kan kopplas till artikeln. Utifrån de uppdrag och ärenden som hanterats av Stadshus under året har det inte funnits behov av att inhämta barns åsikter inför strategiska beslut som rör barn.

2.2.2.5 Övriga artiklar i barnkonventionen – kopplat till barnrättsplanens fyra fokusområden

Inga särskilda åtgärder har vidtagits av bolaget som kan kopplas till övriga artiklar.

2.3 Det nya nuläget och vägen framåt

Prioriterade utvecklingsområden	Insatser	Förväntade resultat	Koppling till barnrättsplanens insatser

Inga särskilda utvecklingsområden och insatser bedöms behövas under det kommande året för att stärka barnrättsarbetet utifrån de fyra grundläggande artiklarna. Stadshus kommer fortsätta stödja stadsledningskontoret i att informera och stödja bolagen i deras arbete med barnboksluten.